



27-28-29

Handelingen

30-31-32-33

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1989-1990

Vergaderingen van maart 1990

EINDREGELING BEGROTING 1982
GOEDKEURING EUROPEES SOCIAAL HANDVEST
OPRICHTING VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE
BEROEPSONDERWIJS
EXPANSIESTEUN EN FISCALE VOORDELEN COORDINATIECENTRA
BEVORDERING GELIJKHEID VROUW-MAN
DIOXINE IN MELKPRODUKTEN
DIJKENPROBLEMATIEK
PRIJS WETENSCHAPPELIJK ONDERWERP
VERENGELSEN UNIVERSITAIR ONDERWIJS
BELEID EN WERKING EXECUTIEVE
MILIEUBELEIDSPLAN 1990-1995
MOGELIJKE BERGING GEVAARLIJK AFVAL KS
WIJZIGING DECREET BIJZONDERE JEUGDBIJSTAND
WIJZIGING HUISVESTINGSCODE
AANWEZIGHEID GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN BELGISCHE AMBASSADES
EN CONSULATEN
UITBREIDINGSFASE WEER-WERKACTIE
AFWERKING A 17
WIJZIGING SERV-DECREET
VERKEERSONVEILIGHEID A 12 EN N 177
KINDERMISHANDELING
VLAAMS SCHEEPSBOUWBELEID
ZWAAR ZORGBEHOEVENDE BEJAARDEN
NITRAATVERONTREINIGING DRINKWATER
NOORDZEEVERVUILING
BEGROTINGSCONTROLE 1990

Inhoud

Nr. 27 **Donderdag 8 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1087

Ontwerp van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 1087
Intrekking, blz. 1087

Beleidsnota
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Beleidsbrief
Indiening en verwijzing, blz. 1088

Samenwerkingsakkoorden
Indiening, blz. 1088

Verslagen
Indiening, blz. 1088

Advies van de Vlaamse Mediaraad
Indiening, blz. 1088

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1088

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)
Indiening, blz. 1089

Motie van orde
Stand van zaken, blz. 1089
Sprekers : de heren J. Geysels, A. Denys, Minister G. Geens

Samenstelling van de Commissies
Wijzigingen onder de vaste leden, blz. 1089

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982 — 12-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2 — 16-A (1989-1990) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 1089
Sprekers : de heren P. Van Grembergen, F. Vermeiren, G. Verhaegen, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1094

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961 — 269 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1101
Sprekers : de heren H. Van Wambeke, verslaggever, A. Kempinaire, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1105

Voorstel van decreet van de heer J. Ansons c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde — 87 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 1105
Sprekers : mevrouw M. Panneels-Van Baelen, verslaggever, de heer J. Ansons, Minister D. Coens
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1108

Interpellaties (Regl. art. 76)
Interpellatie van de heer W. Van Durme tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs over het beroepsonderwijs

Interpellatie van de heer R. Deswaene tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over een studie van het Centrum voor Sociaal en Psychologisch Onderzoek betreffende het beroepsonderwijs, blz. 1109

Sprekers : de heren W. Van Durme, R. Deswaene, A. Beysen, E. Balde-wijn, Minister D. Coens, de heer J. Sleecx

Interpellatie van de heer J. Geysels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de opmerkingen van het Rekenhof betreffende het cumuleren van expansiesteun met de fiscale voordelen van coördinatiecentra, blz. 1117

Sprekers : de heren J. Geysels, J. De Roo, Minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1122

Nr. 28 **Donderdag 8 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1123

Beleidsbrief
Indiening, blz. 1123

Actuele vragen (Regl. art. 75)
Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over inbreuken op de taalwetgeving bij het plaatsen van straatnaamborden te Voeren, blz. 1123

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de coördinatie van de maatregelen ter bevordering van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen, blz. 1124

Actuele vraag van de heer H. Van Dieren tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijke deelneming van de Vlaamse Regering aan de ontwikkeling van het Rafale-gevechtsvliegtuig, blz. 1125

Actuele vraag van de heer H. De Loor tot de heer L. Waltniel, Gemeenschaps-

minister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de deelneming van ambtenaren van de Administratie voor Huisvesting aan een ACW-studiedag, blz. 1126

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de erkenning van de mijncités als woonnoodgebied, blz. 1127

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de aanwezigheid van dioxine in melk

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de resten van dioxine in melkproducten

Actuele vraag van de heer J. Gabriels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over mogelijke dioxinevervuiling van melk veroorzaakt door verbrandingsinstallaties, blz. 1127

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vervuiling van het drinkwater door de landbouw, blz. 1129

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verhogen van de stortprijs voor inert afval van de bouwsector, blz. 1130

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de subsidiëring van het Internationaal Theater, blz. 1131 (Intrekking)

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de moeilijkheden inzake de werking van het Kasteel van Gaasbeek, blz. 1131

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)
Actuele interpellatie van de heer F. Verberckmoes tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan

Actuele interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de overstromingen te Ruppelmonde en te Bazel en de onvolledige uitvoering van het Sigma-plan, blz. 1132

Sprekers : de heer F. Verberckmoes, mevrouw M. Maes, de heer R. Daems, mevrouw M. De Meyer, de heren E. Cooreman, W. Luyten, J. Loones, P. Chevalier, Minister J. Sauwens, de heer J. De Seranno

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een

wetenschappelijk onderwerp
– 288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Voorstel tot aanvulling van de agenda,
blz. 1142
Sprekers : de heren A. Laridon, A. Denys

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982
– 12-A (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
– 16-A (1989-1990) – Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 1143
Spreker : de heer F. Vermeiren

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961
– 269 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1145
Spreker : de heer A. Annemans

Voorstel van decreet van de heer J. Ansons c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde
– 87 (BZ 1988) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming, blz. 1146
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. Beysen, Minister D. Coens, mevrouw N. Maes

Motie van aanbeveling van de heer W. Verreycken tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer G. Annemans gehouden interpellatie tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het verengelen van het universitair onderwijs
– 300 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1148

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het beleid van de Vlaamse Executieve 1 jaar na het Regeerakkoord en naar aanleiding van de recente verklaringen van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin
– 301 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1149
Spreker : de heer A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer Jozef Bosmans tot besluit van de op 22 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het milieubeleidsplan 1990-1995
– 305 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1150
Sprekers : de heren Jozef Bosmans, J. Geysels

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de mogelijke berging van laag radioactief en/of industrieel afval in de Limburgse steenkoolmijnen, blz. 1152

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heren E. Vandebosch, J. Sleenckx, Minister N. De Batselier, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1156

Nr. 29 Dinsdag 21 maart 1990

Berichten van verhindering, blz. 1157

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1157
Intrekking, blz. 1157

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 1157

Samenwerkingsakkoorden

Indiening, blz. 1158

Verslagen

Indiening, blz. 1158

Moties

Indiening en verwijzing, blz. 1158

Mededeling van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1159

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1159

Resolutie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Indiening, blz. 1159

Schriftelijke vragen

 (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1159

Werkgroep Verzuiling

Samenstelling, blz. 1159

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand
– 241 (1988-1989) – Nrs. 1 tot 8

Voorstel van decreet van de heer L. Hancké houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand en regeling van de voortgezette hulpverlening bij meerderjarigheid op achttien jaar
– 243 (1988-1989) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1159
Sprekers : mevrouw T. Merckx-Van Goey, verslaggever, de heer L. Hancké, Minister J. Lenssens, mevrouw M. Vogels, de heren H. Lauwers, W. Peeters, E. Flamant

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1183
Sprekers : de heer E. Flamant, mevrouw M. Vogels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1191

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode 295 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1191
Sprekers : Minister L. Walt Niel, mevrouw F. Brepoels, de heer J. Dufaux

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1193

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp
288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1193

Sprekers : de heer L. Vanhorenbeek, verslaggever, Minister D. Coens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1193

Voorstel van resolutie van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen en Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten
– 258 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 3
Bespreking, blz. 1194

Sprekers : de heren A. Kempinaire, H. Suykerbuyk, W. Luyten, J. Laverge, Minister G. Geens, de heer M. Capoen

Interpellaties

 (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer D. Van Mechelen tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de goedkeuring van de Vlaamse Executieve voor de uitbreidingsfase van de Weerwerkactie, blz. 1199

Sprekers : de heer D. Van Mechelen, Minister R. De Wulf, de heer J. Laverge

Interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de stand van zaken betreffende de verdere afwerking van de A 17, blz. 1204

Sprekers : de heren J. Laverge, M. Olivier, M. Capoen, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1208

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1208

Verzoekschriften

 (Regl. art. 81)

Besluiten, blz. 1208

Nr. 30 **Donderdag 22 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1209

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– 278 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 8

Voorstel van decreet van de heer A. Denys c.s. houdende dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming in Vlaanderen
– 291 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1209

Sprekers : de heren C. Lisabeth, ver-
slaggever, J. De Roo, A. Denys, E.
Van Rompuy, Minister N. De Batse-
lier, de heer H. Candries, mevrouw
M. Vogels, de heer J. Geysels

Artikelswijze bespreking, blz. 1226
Sprekers : de heren A. Denys, J. Gey-
sels

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer E. De Groot tot
de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminis-
ter van Openbare Werken en Verkeer,
over de onveilige toestand op het vak
Boom-Wilrijk van de A 12 en de N 177,
blz. 1231

Sprekers : de heren E. De Groot, J.
Egelmans, H. Candries, Minister J.
Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1234

Regeling van de werkzaamheden, blz.
1234

Nr. 31 **Donderdag 22 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1235

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot
de heer D. Coens, Gemeenschapsminister
van Onderwijs, over het loonstatuut van
het arbeiderspersoneel in het vrij onder-
wijs, blz. 1235

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot
de heer D. Coens, Gemeenschapsminister
van Onderwijs, over het geven van Frans
aan kleuters te Overpelt, blz. 1236

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers
tot de heer L. Van den Bossche, Gemeen-
schapsminister van Binnenlandse Aange-
legenheden en Openbaar Ambt, over een
splitsing van de Provincie Brabant en de
mogelijke oprichting van een Provincie
Vlaams-Brabant, blz. 1237

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot
de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminis-
ter van Openbare Werken en Verkeer,
over de gevaarlijke situatie op Rijksweg

66 ter hoogte van scholen te Drongen, blz.
1238

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot
de heer G. Geens, Voorzitter van de
Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminis-
ter van Financiën en Begroting, over
de houding van de Vlaamse Executieve
met betrekking tot de zelfstandigheids-
verklaring van Litouwen en eventuele
contacten met het Litouwse volk, blz.
1239

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels
tot de heer J. Lenssens, Gemeenschaps-
minister van Welzijn en Gezin, over de
onduidelijkheid inzake de aanwending
van bijkomende arbeidsplaatsen in de op-
voedingsinstellingen, blz. 1240

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot
de heer T. Kelchtermans, Gemeenschaps-
minister van Leefmilieu, Natuurbehoud
en Landinrichting, over de verlenging van
de vergunningen voor onderhoudsbagger-
werken in de Westerschelde, blz. 1241

Actuele vraag van de heer J. Verheyden
tot de heer T. Kelchtermans, Gemeen-
schapsminister van Leefmilieu, Natuurbe-
houd en Landinrichting, over de afvalcol-
lector langs het Albertkanaal, blz.
1242 (Intrekking)

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot
de heer T. Kelchtermans, Gemeenschaps-
minister van Leefmilieu, Natuurbehoud
en Landinrichting, over de afvoer van af-
val afkomstig van de ontmanteling van de
oude radiumfabriek van Olen naar de
stortplaats in Haasrode, blz. 1242

Actuele vraag van de heer D. Van der
Maelen tot de heer T. Kelchtermans, Ge-
meenschapsminister van Leefmilieu, Na-
tuurbehoud en Landinrichting, over de
schuimvorming op de Dender te Ge-
raardsbergen, blz. 1243

Actuele interpellatie (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van mevrouw M. De
Meyer tot de heer J. Lenssens, Gemeen-
schapsminister van Welzijn en Gezin, over
de problematiek rond de kindermishandeling

Toegevoegde Actuele vragen
(Regl. art. 75, 4, 6)

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot
de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminis-
ter van Welzijn en Gezin, over de recla-
mecampagne in verband met kindermis-
handeling

Actuele vraag van mevrouw T. Merckx-
Van Goey tot de heer J. Lenssens, Ge-
meenschapsminister van Welzijn en Ge-
zin, over de mediacampagne rond kindermis-
handeling en het situeren ervan in de
repressiesfeer, blz. 1244

Sprekers : mevrouw M. De Meyer, de
heer J. Cuyvers, mevrouw T. Merckx-
Van Goey, Minister J. Lenssens

Actuele interpellatie van mevrouw N.
Maes tot de heer G. Geens, Voorzitter
van de Vlaamse Executieve, Gemeen-
schapsminister van Financiën en Begro-
ting, en de heer N. De Batelier, Vice-
Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
over het uitwerken van een Vlaams
scheepsbouwbeleid, blz. 1248

Sprekers : mevrouw N. Maes, Minis-
ter J. Lenssens, Minister N. De Batse-
lier

Regeling van de werkzaamheden, blz.
1250

Ontwerp van decreet tot wijziging van het
decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere
jeugdbijstand
– 241 (1988-1989) – Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmen, blz. 125 1
Aangehouden stemmen (Herhaling en
voortzetting), blz. 1253

Hoofdelijke stemming, blz. 1258
Spreker : de heer E. Flamant

Ontwerp van decreet tot wijziging van het
decreet op de Sociaal-Economische Raad
van Vlaanderen
– 278 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmen, blz. 1259

Hoofdelijke stemming, blz. 1264
Sprekers : de heren A. Denys, J. Gey-
sels

Ontwerp van decreet houdende instelling
van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaam-
se Gemeenschap voor een werk over een
wetenschappelijk onderwerp
– 288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1265

Ontwerp van decreet houdende wijziging
van artikel 57bis van de Huisvestingscode
– 295 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1266

Voorstel van resolutie van de heer H. Suy-
kerbuyk c.s. betreffende een samenwer-
kingsakkoord inzake de aanwezigheid van
de Gemeenschappen en de Gewesten in
de Belgische ambassades en consulaten
– 258 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmen, blz. 1267
Sprekers : Minister G. Geens, J. Gey-
sels, F. Dewinter

Hoofdelijke stemming, blz. 1268

Motie van aanbeveling van de heren F.
Willockx, P. Van Grembergen en G. Ver-
haegen tot besluit van de op 8 maart 1990
door

1. de heer F. Verberckmoes gehouden ac-
tuele interpellatie tot de heer J. Sauwens,
Gemeenschapsminister van Openbare
Werken en Verkeer, over maatregelen om
dijkbreuken te voorkomen en over de
stand van zaken betreffende het Sigma-
plan ;

2. mevrouw M. De Meyer gehouden ac-
tuele interpellatie tot de heer J. Sauwens,
Gemeenschapsminister van Openbare
Werken en Verkeer, over de overstromin-
gen te Rupelmonde en te Bazel en de
onvolledige uitvoering van het Sigma-plan
– 311 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1269
Spreker : de heer F. Verberckmoes

Motie van aanbeveling van de heer J. La-
verge tot besluit van de op 8 maart 1990

door de heer F. Verberckmoes gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan

– 312 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1270

Spreker : mevrouw M. Vogels

Actuele interpellaties (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het beleid van de Vlaamse Executieve betreffende de zwaar zorgbehoevende bejaarden, blz. 1271

Sprekers : mevrouw N. Maes, de heren J. Van Hecke, A. Van Aperen, J. Laverge, Minister H. Weckx, de heer F. Dielens

Actuele interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de verontreiniging van het drinkwater door te hoge nitraatconcentraties

Actuele vragen (Regl. art. 7.5, 4, c)

Actuele vraag van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de besmetting van het drinkwater van De Blanckaert te Woumen-Klerken door nitraten

Actuele vraag van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over de besmetting van het drinkwater van De Blanckaert te Woumen-Klerken door nitraten, blz. 1278

Sprekers : de heer J. Laverge, mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche, de heren J. Timmermans, J.-P. Pillaert, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans, Minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 1286

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschaps-

minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de Derde Noordzeeconferentie in Den Haag en de bestrijding van de Noordzeevervuiling, blz. 1286

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. Timmermans, R. Daems, J. Caudron, mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1297

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1297

Nr. 32

Vrijdag 30 maart 1990
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1299

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Samenwerkingsakkoorden

Indiening en overzending, blz. 1299

Verslagen

Indiening, blz. 1300

Advies van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1300

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1300

Motie van orde

Agenda, blz. 1300

Spreker : de heer A. Denys

Mededeling van de Vlaamse Executieve

betreffende de begrotingscontrole 1990

Sprekers : Minister G. Geens, de heren A. Denys, J. Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1304

Nr. 33

Vrijdag 30 maart 1990
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1305

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat, blz. 1305

Sprekers : de heer A. Denys, Minister J. Lenssens, Minister D. Coens, de heren G. Verhaegen, J. Geysels

Mededeling van de Voorzitter

Commissie van onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, blz. 1312

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat (Voortzetting), blz. 1312

Sprekers : de heren L. Hancké, A. Denys, Minister J. Sauwens, de heer R. Van Hooland, Minister N. De Batselier, Minister G. Geens, de heren R. Daems, J. Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1322

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

A. Steverlynck, F. Vermeiren ; gezondheidsredenen.

P. Berben, F. Cauwenberghs ; buitenslands.

H. Adriaensens, Jozef Bosmans, G. Janzegers, O. Lefeber, A. Op 't Eynde, A. Schellens, D. Van Mechelen ; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

— 278 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 8

VOORSTEL VAN DECREET van de heer A. Denys c.s. houdende dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvor-

ming in Vlaanderen — 291 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde zijn het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en het voorstel van decreet van de heer Denys c.s. houdende dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming in Vlaanderen, die door de Commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het ontwerp van decreet als basis voor de bespreking werd genomen.

Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Lisabeth, verslaggever, heeft het woord.

De heer C. Lisabeth, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de Commissie voor Economie, Tewerkstelling en Energie heeft onderhevig ontwerp van decreet uitvoerig besproken tijdens een viertal vergaderingen. Conform artikel 18 punt 2 van het Reglement werden samen met het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de SERV twee voorstellen van decreet behandeld die eveneens tot doel hebben het oude decreet te wijzigen, namelijk het voorstel van decreet van de heer Geysels houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 en het voorstel van decreet van de heer Denys tot dynamisering en democratisering van de sociaal-

economische besluitvorming in Vlaanderen. Aangezien de doelstellingen van het ontwerp en van de voorstellen van decreet het belangrijkste onderdeel van de algemene bespreking vormden, vat ik deze samen aan de hand van de toelichting van de indieners.

De Gemeenschapsminister plaatst het ontwerp van decreet van de Vlaamse Executieve in het kader van een uitgebreid sociaal economisch overleg tussen de organisaties van werknemers en werkgevers, dat sinds de Tweede Wereldoorlog in België bestaat en waardoor we op één rijke ervaring kunnen steunen. Deze ervaring moeten we gebruiken wanneer we worden geconfronteerd met nieuwe uitdagingen en situaties in het nieuwe federale België. De jongste staatsvorming biedt Vlaanderen nieuwe mogelijkheden en geeft de kans om nieuwe wegen in te slaan.

Het ontwerp van decreet houdt een aanvulling in van het decreet van 27 juni 1985 op de SERV door de oprichting van sectoriële commissies en een Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen. Ook wordt het secretariaat van het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité en van de Vlaamse Havencommissie aan de SERV toegewezen. Voor elk van deze aanvullingen of wijzigingen bestaan geëigende motieven.

Het ontwerp van decreet wil de taak van de SERV als het advies- en overlegorgaan van de Vlaamse Gemeenschap bevestigen door de uitbreiding van de bevoegdheid van de SERV. In de toekomst zullen alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-

Lisabeth

economische dimensie hebben en die tot de Gewest- en tot de Gemeenschapsmateries behoren, met uitzondering van de cultuuraangelegenheden, verplicht voor advies aan de SERV worden voorgelegd.

Naast z'n adviesfunctie heeft de SERV een overlegfunctie, als voorbereiding op het Vlaamse driedelige overleg binnen VESOC. Het Vlaams sociaal-economisch overleg blijft tot hiertoe nochtans een uitsluitend centraal overleg, gevoerd met de interprofessionele werknemers- en werkgeversorganisaties. Deze ontwikkeling staat in tegenstelling tot de evolutie, het impact en het belang op nationaal vlak van het sociaal-economisch overleg op het niveau van de bedrijfstakken.

De complexer wordende technologie en structuur van de bedrijfssectoren én de daaraan verbonden problematiek vergen een globale en sectoriële benadering. Bovendien werd door de institutionele wet van 1988 het gehele industriële en sectoriële beleid overgedragen aan het Vlaamse Gewest. Dit betekent dat binnen de Vlaamse Gemeenschap een besluitvorming tot stand moet worden gebracht, die alle aspecten van het industrieel beleid omvat en de concrete sectoriële problemen regelt.

Om deze reden heeft de Vlaamse Executieve dan ook geopteerd voor de oprichting van sectoriële commissies, dit binnen de SERV. Door dit laatste ontstaat er een bindteken, zodat de specifieke groepsbelangen in een algemene visie kunnen kaderen.

Deze sectoriële commissies zullen paritair zijn samengesteld uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van de betrokken sector. Zij hebben, zoals trouwens ook de SERV, een uitsluitend adviserende bevoegdheid inzake de aangelegenheden, die een sociaal-economische dimensie hebben en tot de materies van de betrokken bedrijfstak behoren. Dit advies kan al dan niet door de Vlaamse Raad en de Vlaamse Regering worden gevolgd.

Het betreft evenmin een exclusiviteitsadvies. Zowel de Vlaamse Raad als de Executieve kunnen gebruik maken van andere adviesorganen en commissies wanneer het onderwerp een ruimer pluralisme en een betrokkenheid van andere belangengroepen in het besluitvormingsproces vereist.

Zo is het duidelijk dat het advies van de MINA-Raad een even belangrijke invalshoek is naar het beleid toe. Het werd benadrukt dat de beslissingsbevoegdheid steeds blijft berusten bij de Vlaamse Regering en de Vlaamse Raad. Tevens werd beklemtoond dat deze nieuw opgerichte sectoriële commissies duidelijk niet de bevoegdheid hebben om CAO's af te sluiten, die algemeen bindend kunnen worden verklaard. Dit laatste blijft duidelijk een nationale materie.

De sectoriële commissies kunnen zelfstandig werken, doch dit betekent niet dat deze werking niet gecoördineerd moet gebeuren. Om een globale coördinatie te bekomen wordt een coördinerend bestuur opgericht. De concrete werking hiervan zal worden vastgelegd door de Vlaamse Executieve, na advies van de SERV.

In het ontwerp van decreet wordt ook de oprichting van een Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen binnen de SERV vastgelegd. Als belangrijke motivering hiervoor wordt onder meer verwezen naar de nog bestaande ongelijkheden, zowel op economisch vlak, op de arbeidsmarkt, in de gezinssituatie, in het onderwijs enzovoort.

Er wordt van uitgegaan dat de overheid, door de maatregelen die zij neemt, kan bijdragen tot de fundamentele wijzigingen in de samenleving die nodig zijn om tot een gelijkheid tussen mannen en vrouwen te komen. Het is voor de overheid nuttig om zich hierbij te laten adviseren door een commissie. Daarom wordt geopteerd voor de oprichting van een Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen, ook ditmaal binnen de SERV. Deze oprichting heeft twee belangrijke voordelen.

Een, ze blijft beperkt tot één commissie die alle aangelegenheden die zich hieromtrent situeren moet kunnen behandelen.

Twee, door de incorporatie in de SERV en de samenstelling uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van de werkgevers, en werknemersorganisaties binnen de SERV en de toevoeging van leden die de Vrouwenorganisaties vertegenwoordigen, wordt een dialoog tot stand gebracht tussen de vrouwenactie enerzijds en de sociaal-economische wereld anderzijds.

De aanduiding door de Vlaamse Regering van de Vrouwenorganisaties zal gebeuren op pluralistische basis.

Een ander punt in het ontwerp betreft het VESOC. Zoals gekend wordt in het VESOC het gezamenlijk overleg tussen de sociale gesprekspartners en de Vlaamse Overheid georganiseerd. Het VESOC kan overleg plegen over alle beleidsaangelegenheden met een sociaal-economische dimensie. Tevens werd in 1986 een protocol afgesloten tussen beide groepen, met name de Executieve en de sociale gesprekspartners.

Het uitzonderlijk belang dat in Vlaanderen aan VESOC wordt gehecht, noodzaakt dan ook een degelijke administratieve onderbouw, die niet door politieke wisselvalligheden mag worden beïnvloed. Daarom heeft de Executieve in het ontwerp van decreet ervoor geopteerd de materiële organisatie en het secretariaat van VESOC op te dragen aan de SERV, die reeds een ruime ervaring heeft inzake het sociaal en economisch overleg.

In het voorliggend ontwerp van decreet wordt ook een Vlaamse Havencommissie opgericht. Door de staats-hervorming van 8 augustus 1988 is het havenbeleid immers een gewestelijke bevoegdheid geworden. Het is nu bijgevolg aan het Vlaamse Gewest om een modern, concurrentieel havenbeleid te organiseren. Op 5 december 1989 ging de Vlaamse Havencommissie reeds van start. Ze zal advies uitbrengen over alle belangrijke havendossiers en heeft een belangrijke onderzoeksopdracht.

Ook hier werd geopteerd voor de oprichting van de Vlaamse Havencommissie binnen de SERV. Hierdoor wordt de band met de algemene sociaal-economische doelstellingen beklemtoond.

Lisabeth

Vershillende commissies, waarvan de oprichting wordt voorgesteld door het voorliggend ontwerp van decreet, onderscheiden zich essentieel van de werkgroepen, die de SERV nu reeds kent, door de zelfstandigheid en autonomie waarmee zij kunnen werken.

Dit wil niet zeggen dat de bestaande werkgroepen van de SERV niet belangrijk kunnen zijn. Zo is er bij voorbeeld de Commissie voor Economie en Milieu, waarvoor een belangrijke taak in de voorbereiding van het milieubeleid is weggelegd. Deze heeft specifiek tot doel, de milieuproblematiek te bestuderen vanuit de sociaal economische gezichtshoek en vanuit de positie van de sociale gesprekspartners.

Deze reeds vroeger bij de SERV opgerichte commissie doet geenszins afbreuk aan de geplande oprichting van een Milieu- en Natuurraad voor Vlaanderen. Deze MINA-Raad, waarin de milieuvetegenwoordigers het overwicht hebben, zal de problematiek van het milieu vooral benaderen vanuit een ecologisch perspectief.

Op deze wijze zal de beleidsvoorbereiding beschikken over een tweeledig overleg- en adviesstructuur met betrekking tot het natuur- en milieubeleid. Deze structuur hoeft geenszins een overlapping te betekenen, vermits zowel de samenstelling als de bevoegdheid van beide verschillend is.

Kort samengevat is het doel van voorliggend ontwerp van decreet, te komen tot een gestructureerd sectorieel economisch overleg ; het opgangbrengen van de dialoog tussen de vrouwenorganisaties en de sociaal-economische milieus ; het waarborgen van de permanentie en de onafhankelijkheid van het VESOC door het secretariaat ervan toe te vertrouwen aan de SERV, en het bewerkstelligen van de band tussen de havenproblematiek en de sociaal-economische omgeving.

Het geheel moet worden gezien als een verdere stap naar een meer democratisch Vlaanderen waar naast de politieke democratie ook de econo-

mische en sociale democratie volwaardig worden ontwikkeld.

Thans kom ik tot een korte toelichting bij het voorstel van decreet van de heer Geysels, houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de SERV.

Dit voorstel van decreet beoogt in hoofdzaak de wijziging van de samenstelling van de SERV en dit met een dubbel doel.

De eerste doelstelling is het weglaten van de zeven door de politieke fracties van de Vlaamse Raad toegevoegde leden. De motivering hier is dat het Vlaams sociaal-economisch overleg moet worden uitgebouwd op zuivere basis, dat wil zeggen beperkt tot de belangengroeperingen.

Een tweede doelstelling is het verbreden van het sociaal-economisch overleg over het milieu. Hiervoor geldt als motivering dat het aspect leefmilieu nu slechts op secundaire wijze aanwezig is binnen de SERV, terwijl het sociaal-economisch beleid de facto op de eerste plaats een milieu-economisch beleid moet zijn, daarom wordt er in het voorstel van decreet voor gepleit dat milieu- en consumentenorganisaties bij het economisch beleid worden betrokken en in de SERV zouden zijn vertegenwoordigd. Concreet wordt voorgesteld vijf leden te laten voordragen door de representatieve milieu- en consumentenorganisaties.

Met betrekking tot het voorstel van decreet van de heer Denys, tot dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming in Vlaanderen menen de indieners dat hieraan verschillende doelstellingen ten grondslag liggen.

Vooreerst wensen zij de bestaande advies- en overlegstructuren op het sociaal-economisch vlak te vereenvoudigen, om aldus tot een dynamische sociaal-economische besluitvorming te komen. Daartoe moeten, volgens de indieners, VESOC en de SERV worden gefusioneerd. Zij kanten zich ook tegen het op 31 januari 1986 tussen VESOC en de Vlaamse Executieve gesloten protocol en willen dit afschaffen. Dergelijk protocol

leidt, volgens hen, tot een feitelijk overwicht van de zogenaamde sociale democratie op de politieke democratie.

Volgens de indieners komt de politieke democratie het laatste aan bod. Het politiek orgaan wordt in de laatste instantie geïnformeerd. Concreet stellen ze daarom voor dat de Executieve elk voorontwerp van decreet zou voorleggen aan de Vlaamse Raad, precies zoals ze dit voorlegt aan de SERV. Tevens zouden de zogenaamde politieke SERV-leden uit de samenstelling moeten worden weggelaten.

De middenstands- en landbouworganisaties kunnen op meer representatieve wijze dan thans het geval is in de SERV zetelen.

De indieners vrezen tevens voor een te sterk gestructureerde overlegconomie. Het overleg mag niet worden versnipperd, niet remmend werken en op de politieke besluitvorming niet domineren. Daarom zijn ze geen voorstanders van sectoriële commissies en wensen ze het sociaal-economische overleg voor te behouden aan werkgevers- en werknemersorganisaties.

Met het voorstel van decreet beogen de indieners een uitgezuiverde sociaal-economische besluitvorming op basis van een grotere pluriformiteit.

In verband met de algemene bespreking moet worden aangestipt dat een deel ervan zich toespitste op de verschillpunten die te onderkennen zijn in de motiveringen van enerzijds het ontwerp en anderzijds de voorstellen van decreet. Waar het een uitgebreide bespreking van dergelijke verschillpunten betreft, verwijs ik derhalve naar voorgaande motiveringen, evenals naar de memorie van toelichtingen en naar het schriftelijk verslag.

De algemene bespreking kan worden samengevat rond een vijftal grote punten met name de evaluatie van de werking van de SERV en VESOC ; de samenstelling van de SERV ; het sectorieel overleg in de sectoriële commissies ; de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen en de Vlaamse Havencommissie.

Lisabeth

Ten aanzien van de evaluatie van de werking van de SERV en VESOC verklaren verschillende leden dat het ontwerp van decreet een evenwichtig antwoord biedt op de in het Regeerakkoord aangekondigde hervorming van de SERV.

De voorgestelde wijzigingen geven blijk van een vooruitziend beleid inzake overleg en inspraak met betrekking tot de sociaal-economische thema's.

Ten aanzien van de SERV en VESOC worden door een lid kritische bemerkingen geformuleerd, die voor een stuk buiten het bestek vallen van het ontwerp van decreet als dusdanig. De grondslag van deze bemerkingen zijn grotendeels terug te vinden in de motivering aangebracht bij het voorstel van decreet tot dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming in Vlaanderen. Ze betreffen vooral de feitelijke macht van de SERV in vergelijking met de Vlaamse Raad — als voorbeeld wordt hier verwezen naar de herziening van de richtlijnen voor de economische expansiesteun aan grote ondernemingen — ; een kritiek op het protocol afgesloten binnen VESOC ; de wens om de Vlaamse Raad maximaal te informeren over de aangelegenheden die tot de uitvoerende macht behoren.

De Gemeenschapsminister meent dat hiermee het basisdecreet van 27 juni 1985 zelf opnieuw in vraag wordt gesteld. Hij stelt dat, inzake de rol van het sociaal-economisch overleg, het noodzakelijk is een precies onderscheid te maken tussen de louter adviserende functie van de SERV, de overlegfunctie die door VESOC wordt uitgeoefend en de wetgevende opdracht van de Vlaamse Raad. Dit ontwerp van decreet bedreigt in geen dele de bevoegdheid van de Vlaamse Raad.

Sinds het decreet van 27 juni 1985 moeten de sociaal-economische decreten worden voorafgegaan door een advies van de SERV. Op dit punt was er destijds unanimité in de Vlaamse Raad. De raadpleging moet dus gebeuren vooraleer de Vlaamse

Executieve of de Vlaamse Raad een beslissing neemt. Op deze manier kan aan de Vlaamse Executieve of aan de Vlaamse Raad een volledig dossier worden voorgelegd waarop de discussie zich kan steunen.

Verwijzend naar het aangehaalde voorbeeld van de richtlijnen inzake de economische expansie voor de grote ondernemingen, verduidelijkt de Gemeenschapsminister dat het hier een uitvoeringsopdracht betreft, door de Vlaamse Raad gedelegeerd aan de uitvoerende macht. Volgens het delegatiebesluit is dit zelfs een materie die tot zijn uitsluitende bevoegdheid behoort. Dit heeft de Minister niet belet een vrijblijvend advies te vragen aan de SERV en op basis van dit advies zal hij de richtlijnen voor de economische expansie van de grote ondernemingen aanpassen.

Wat het afgesloten protocol binnen VESOC betreft, verklaren verschillende leden dat dit in zijn juiste context moet worden gelezen. Als dusdanig doet dit protocol niets af van de wetgevende bevoegdheid van de Vlaamse Raad.

De Gemeenschapsminister voegt hieraan toe dat er inderdaad alleen sprake is van een consensus wanneer er een akkoord is van de drie partijen van VESOC, en met name dus ook van de Vlaamse Executieve. Bij consensus inzake een aangelegenheid die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Raad behoort, verbindt de Executieve er zich enkel toe deze consensus voor de Vlaamse Raad te verdedigen. Dit gebeurt trouwens ook bij het indienen van elk ander ontwerp van decreet dat uitgaat van de Executieve.

Ook de stelling dat de SERV en VESOC zouden moeten fusioneren gaat volgens een lid voorbij aan de zeer specifieke opdracht van SERV en VESOC. De SERV adviseert het beleid op basis van voorafgaand overleg tussen de sociale partners, terwijl in VESOC de partners en de uitvoerende macht met elkaar worden geconfronteerd. De samenstelling is dan ook verschillend wegens de verschillende opdracht.

De Gemeenschapsminister benadrukt de opportuniteit van VESOC voor de politieke democratie. Hij wijst er verder op dat het enkel de bedoeling is van het voorliggende ontwerp van decreet om het secretariaat van VESOC binnen de SERV te organiseren.

Ten aanzien van de vraag om de Vlaamse Raad maximaal te informeren over die aangelegenheden die tot de uitvoerende macht behoren, antwoordt de Gemeenschapsminister dat het wetgevend werk in zijn voorontwerpfase eerst ter advies moet worden voorgelegd aan de SERV en nadien aan de Raad van State. Dit zijn wettelijke vormvereisten.

Wel kan de relatie tussen wetgevende en uitvoerende macht aanzienlijk worden verbeterd door het maximaal informeren van de Vlaamse Raad over die aangelegenheden die tot de uitvoerende macht behoren. De begrotingsbespreking biedt hiertoe bij voorbeeld een uitstekende gelegenheid, evenals de beleidsnota's die de Minister voorlegt. Wat zijn bevoegdheidsdomein betreft, kondigt de Gemeenschapsminister een aantal van dergelijke beleidsnota's aan.

Tevens voegt hij er aan toe dat de zeven toegevoegde leden in de SERV hun fracties kunnen inlichten over wat in de SERV voorligt. Bovendien worden alle adviezen van de SERV aan alle leden van de Vlaamse Raad overgemaakt en kan de Vlaamse Raad de SERV zelf om adviezen en studies verzoeken.

Op de opmerking dat een minderheidsstandpunt in een SERV-advies niet naar buiten wordt gebracht, preciseert de Gemeenschapsminister dat, indien er een consensus is, het advies wordt uitgebracht en verspreid. Indien er geen consensus is, wordt het advies per brief aan de Gemeenschapsminister verstrekt, met vermelding van de diverse standpunten. De Gemeenschapsminister kan beslissen dit advies toch te publiceren. Zulks is onder andere gebeurd met het advies inzake onderhavig ontwerp van decreet.

Op vraag van een lid welke de norm is om te bepalen wanneer de SERV

Lisabeth

en wanneer VESOC om advies worden gevraagd, verklaart de Gemeenschapsminister dat in deze inderdaad een duidelijke lijn moet worden getrokken. Waar de raadpleging van de SERV in bepaalde gevallen verplichtend is, is dit niet het geval voor VESOC.

Tot besluit van deze bespreking van de werking van SERV en VESOC stellen de meeste leden positief te staan tegenover de regeling waarbij het secretariaat van VESOC wordt waargenomen door het secretariaat van de SERV.

Op de vraag of de uitbreiding van de opdrachten van de SERV ook niet een verhoging van personeel en middelen zal vergen, antwoordt de Gemeenschapsminister dat voor de begroting 1990 circa 15 miljoen extra werd ingeschreven, rekening houdend met het feit dat het ontwerp van decreet ten vroegste in september operationeel zal zijn. Voor het begrotingsjaar 1991 zal wellicht een groter bedrag moeten worden uitgetrokken. Niettemin blijft het de bedoeling met de sectoriële commissies een voorzichtige start te nemen.

Aangaande de samenstelling van de SERV draaide de discussie vooral rond twee punten : over de zogenaamde toegevoegde leden in de samenstelling van de SERV en over de vraag tot toevoeging van vertegenwoordigers van de representatieve milieu- en consumentenverenigingen zoals voorgesteld in het voorstel van decreet ingediend door de heer Geyssels.

Wat de toegevoegde leden betreft, werd onder meer verwezen naar het advies van de SERV zelf en verklaarden diverse leden zich geen expliciete voorstanders van deze toevoeging van zeven leden.

Anderzijds werd erop gewezen dat het hier een compromis betreft, dat reeds in 1985 uitvoerig is besproken en dat het huidige Regeerakkoord geen wijziging voorziet in de samenstelling van de SERV. Daarom werd er ook niet aan geraakt, aldus de Gemeenschapsminister. Blijkbaar heeft

ook de aanwezigheid van deze leden de SERV niet belet om goed werk af te leveren.

Wat de vertegenwoordigers van de milieu- en consumentenverenigingen betreft, verklaren verschillende leden hiertegen gekant te zijn. Een lid stelt zich de vraag naar hun representativiteit.

Verschillende leden stellen dat de structurele betrokkenheid van het milieu beter wordt opgelost door de oprichting van een MINA-Raad waarin een meerderheid van milieuorganisaties zitting zullen hebben. Zij dringen ook aan op de spoedige oprichting van de MINA-Raad.

Ook de Gemeenschapsminister vreest dat een aldus uitdeinende samenstelling van de SERV — sommige voorstellen behelzen ook de opname van gezondheids- en welzijnswerkers — inderdaad zou evolueren naar een overlegorgaan waarin een maatschappelijke consensus wordt uitgewerkt die eigenlijk in de Vlaamse Raad op democratische wijze tot stand moet komen. Wel meent de Minister dat er een adviesorgaan moet zijn waar de invalshoek milieu domineert. Daartoe wordt in de nabije toekomst de MINA-Raad opgericht.

Dit sluit niet uit dat de SERV zelf ook oog heeft voor het milieu. Dit gebeurt vooreerst in de milieucel. Het is de taak van de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad om de mogelijkheden van de SERV en de MINA-Raad optimaal aan te wenden en, gebruik makend van andere adviesorganen, het pluralisme en de betrokkenheid van de andere belangengroepen in het beleid te verwezenlijken.

Een derde onderwerp betreft de sectoriële commissies.

Door de meeste leden wordt de visie gedeeld dat er inderdaad behoefte is aan een sectorieel overleg dat een ruime dimensie heeft. De technologische evolutie brengt op economisch en sociaal vlak immers nieuwe noden met zich, waarop een passend antwoord moet worden gegeven, bijvoorbeeld inzake flexibiliteit, ar-

beidsmarkt en vorming. Dit antwoord moet worden gevoed, zowel vanuit de sectoren als vanuit het interprofessionele vlak. Hierbij is wel een goede coördinatie nodig. Het voorziene coördinerend bestuur zal meer moeten zijn dan een louter administratieve coördinatie.

Een lid ziet evenwel geen heil in een sociaal-economisch overleg per bedrijfstak en vreest voor meer bureaucratisering en versnippering van de besluitvorming. Hij gelooft ook niet in de coördinerende rol die de SERV ten aanzien van de sectoriële overlegcommissies zal spelen. Tevens stelt hij zich de vraag wie van werkgeverszijde in de sectoriële commissies zal zetelen, gezien de werkgevers op Vlaams niveau niet sectorieel zijn gestructureerd.

Verschillende leden vragen nog welke sectoriële commissies zullen worden opgestart en vragen dat hierbij behoedzaam zou worden tewerk gegaan. Er moet een geleidelijke groei zijn naargelang van de noden. Veel zal ook afhangen van de goede coördinatie van het sectorieel beleid.

Enkele leden merken op dat de traditionele indeling van sectoren aan het vervagen is wegens de diversificatie en de technologische vernieuwing. Een sectoriële benadering is te eng, een interprofessionele te breed. Daarom pleiten zij voor een functionele benadering van het sociaal-economisch overleg naargelang van het project. Dit moet in feite multidisciplinair en multi-sectorieel zijn. Een lid neemt zich voor in dit verband een amendement neer te leggen.

Deze vraag naar een meer functionele benadering beantwoordt de Gemeenschapsminister met de vaststelling dat de SERV nu reeds, als dit nodig blijkt, niet-permanente functionele commissies of werkgroepen ad hoc opricht. Niets belet dit in de toekomst verder te doen. Hij verwijst ook naar de Stichting Technologie Vlaanderen die in het bijzonder de invoering van nieuwe technologieën onderzoekt en begeleidt. Hij meent dat het vooral de sectoriële dimensie is die ontbreekt in het overleg.

Vooraf in de vroegere nationale sec-

Lisabeth

toren is er behoefte aan dergelijk overleg tussen werkgevers en werknemers om onder meer de toekomstige richting van deze probleemsectoren mede te oriënteren.

De Minister verduidelijkt verder dat de sectoriële commissies geen copie zullen zijn van de op nationaal vlak bestaande bedrijfsraden. Hij bevestigt ook slechts een gematigde start te zullen nemen, beginnende met drie à vier commissies. De werking van de opgerichte commissies zal ook geregeld worden geëvalueerd.

Wat ten slotte de coördinatie tussen het sectorieel en het intersectorieel overleg betreft, zal de SERV zelf het initiatief moeten nemen. Een goede coördinatie zal voor een stuk afhankelijk zijn van de wederzijdse betrokkenheid van beide overlegechelons.

De Minister stelt verder nog dat de Vlaamse overheid zich niet kan inlaten met de interne organisatie van de werkgeversorganisaties. Hij meent te weten dat de werkgevers hier zelf volop mee bezig zijn.

Op de vraag of men in de SERV voorbereidende besprekingen kan voeren voor een soort collectieve arbeidsovereenkomsten betreffende geregionaliseerde materies, antwoordt de Minister dat dit niet het geval is. Hij verwijst hiervoor naar de studie betreffende de mogelijkheid voor de SERV om commissies voor afsluiting van CAO's op te richten, studie die in bijlage bij het verslag is gevoegd.

Een vierde item betreft de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen.

De oprichting van één Vrouwencommissie voor het geheel van de sociaal-economische problematiek van de vrouwen wordt over het algemeen gunstig onthaald door de Commissie.

Een lid hoopt dat deze commissie niet — zoals vele andere — enkel binnenskamers werkt en stelt dat ook minstens de helft van de leden vrouwen zouden moeten zijn.

De Minister stelt vooreerst dat het evident is dat een meerderheid van

vrouwen zitting heeft in de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen. Door de oprichting van een adviescommissie inzake de situatie van de vrouw binnen de SERV, werd beoogd de band te leggen met het sociaal-economisch gebeuren. Door de toevoeging van leden die de vrouwenorganisaties vertegenwoordigen, kan de dialoog tot stand worden gebracht tussen de vrouwenactie enerzijds en de sociaal-economische wereld anderzijds.

Wat de Vlaamse Havencommissie betreft, wordt het concept ervan bij de SERV gunstig onthaald. Met het oog op de Europese eenmaking moet immers worden gestreefd naar een consensus in de havenpolitiek binnen het Vlaamse Gewest.

Ten slotte wens ik nog bondig iets te zeggen over de artikelsgewijze bespreking.

Ter gelegenheid van de artikelsgewijze bespreking wordt het voorstel van decreet van de heer Denys houdende dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming in Vlaanderen, ingetrokken en ten dele omgevormd tot amendementen op het ontwerp van decreet. Deze amendementen worden samen met de artikelen behandeld.

Deze amendementen beogen onder meer : het weglaten van de sectoriële aanpak in het sociaal-economisch overleg, de op te richten Overlegcommissie Vrouwen eventueel buiten de SERV te structureren, de Vlaamse Havencommissie eventueel ook los van de SERV op te richten, de taken van VESOC te laten overnemen door de SERV, de opheffing van VESOC en van het protocol afgesloten binnen VESOC.

Elk van deze amendementen wordt verworpen met 9, respectievelijk 10 stemmen tegen 1.

Op artikel 3 van het decreet van 27 juni 1985, dat de samenstelling van de SERV regelt, worden drie tekstvoorstellen voorgelegd. Een eerste strekt ertoe in de samenstelling van de SERV de zeven toegevoegde leden te vervangen door vijf vertegenwoordigers van de representatieve milieu- en consumentenorganisaties.

Een tweede tekstvoorstel strekt ertoe de samenstelling te bepalen op enerzijds dertien leden voorgedragen door de werkgeversorganisaties, waarbinnen het VEV de meerderheid heeft. De voorgedragen ledenlijst van de middenstand en van de landbouw dient bovendien op de meest pluriforme wijze te worden samengesteld. Anderzijds worden 13 leden aangeduid door de werknemersorganisaties.

Om de redenen reeds naar voren gebracht tijdens de algemene bespreking, worden beide tekstvoorstellen door de commissie, op 1 stem na, unaniem verworpen.

Een derde tekstvoorstel, dat een tekstverbetering beoogt, ingediend door de Executieve, wordt aangenomen met 9 stemmen bij 1 onthouding.

Ook een tekstvoorstel, dat tot doel heeft artikel 5 en 6 van het decreet van 27 juni 1985 aan te vullen in de zin dat ook de Vlaamse Raad een advies kan geven, wordt met 10 stemmen tegen 1 verworpen omdat dit de wetgever dreigt te degraderen tot een adviesorgaan.

Het gehele ontwerp van decreet wordt, met toevoeging van een nieuwe formulering in artikel 3 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Tot daar, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, het verslag over het voorliggend ontwerp van decreet en de beide voorstellen van decreet.

Naast het verslag wil ik zelf, namens de SP-fractie, kort nog enkele bedenkingen formuleren naar aanleiding van dit ontwerp van decreet.

Vooreerst meen ik — in tegenstelling tot wat wordt gevreesd door de indieners van het voorstel van decreet tot dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming — dat de voorziene uitbreiding van de opdrachten van de SERV helemaal geen uitholling betekent van de bevoegdheden en mogelijkheden van de Vlaamse Raad. Niet alleen brengt de SERV alleen advies uit, maar bovendien betekent de uitbrei-

Lisabeth

ding van zijn adviesbevoegdheden in de eerste plaats een verdere verfijning van het overleg, waarop de Vlaamse Raad zich in zijn decretale bevoegdheid rijkelijk kan steunen.

Ten tweede meen ik dat het geen goede zaak zou zijn indien men de samenstelling van de SERV zou aanvullen met enkele vertegenwoordigers uit de milieu- en consumentenorganisaties, zoals in een ander voorstel van decreet wordt voorzien. Het opnemen van een vijftal dergelijke vertegenwoordigers in de SERV biedt mijns inziens geen waarborg voor een aanzet tot een meer geïntegreerd milieubeleid. Vooreerst zouden deze vertegenwoordigers er een kleine minderheid vormen.

Daarentegen zullen het milieu en de milieu-organisaties beter gediend zijn met de oprichting van een MINA-Raad, waarin deze organisaties een meerderheid zullen hebben. Daarom dringen wij ook aan op de spoedige installatie van deze Raad. Ik heb net vernomen dat deze problematiek gisteren in de Executieve werd besproken. Voor het beleid zou het naar onze overtuiging een goede zaak zijn indien men kan beschikken over een advies, geïnspireerd vanuit een ecologische invalshoek om dit te confronteren met een advies, opgemaakt vanuit een eerder sociaal-economische invalshoek. Dit kan voor het beleid echt verrijkend werken.

Tot slot willen wij graag nog enkele bedenkingen naar voren schuiven ten aanzien van het ontwerp van decreet zelf.

Uit de besprekingen in de Commissie is gebleken dat het niet zo duidelijk is en dat er geen vaste normen bestaan waarop men zich kan baseren om te bepalen wanneer aan de SERV dan wel aan VESOC of aan beide advies wordt gevraagd. Voor de raadpleging van de SERV bestaat, op basis van het decreet, een vrij goed omliggende verplichting. Voor de raadpleging van VESOC is dit niet het geval. Het zou nuttig zijn ook hier enige duidelijkheid te brengen.

Wat wij in elk geval wel als positief

ervaren, is het nu definitief onderbrengen van het secretariaat van VESOC bij de SERV, zodat althans dit secretariaat bestendig wordt en niet meer afhankelijk is van politiek wisselende omstandigheden.

Inzake de door de fracties van de Vlaamse Raad aangeduide toegevoegde leden bij de SERV is onze fractie geen expliciet vragende partij maar kunnen wij ons aansluiten bij het destijds afgesloten compromis. Uit de praktijk blijkt trouwens dat dit de SERV tot hiertoe in elk geval niet belet heeft goed werk te leveren.

Ten slotte verheugen wij ons over de verfijning die in het overleg wordt aangebracht door de oprichting binnen de SERV van een Overlegcommissie Vrouwen, de Havencommissie en de start met enkele sectoriële commissies. Wat deze laatste betreft, is het wellicht wenselijk voorzichtig te starten voor wat het aantal betreft en misschien ietwat pragmatisch voor wat de juiste afbakening ervan betreft. Voor de goede werking van elk van voornoemde commissies en voor het geheel van het overleg zal een goede coördinatie noodzakelijk zijn.

Hiermee staat de SERV zelf voor een nieuwe en belangrijke uitdaging, waarvan wij hopen dat hij hiertoe straks ook de nodige middelen en mankracht krijgt. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer J. De Roo (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in de eerste plaats dank ik de verslaggever voor zijn uitstekend verslag.

Bij het begin van mijn uiteenzetting wil ik erop wijzen dat het Vlaams Regeerprogramma van 2 februari 1989 ondermeer bepaalt dat het sociaal-economisch beleid van de Vlaamse Regering blijvend zal worden gevoerd met volle respect voor de adviesbevoegdheid van raadgevende organen, zoals de SERV en dat, ik citeer het Regeerakkoord : „de SERV zal gevraagd worden te onderzoeken of en hoe in Vlaanderen sectorieel overleg kan worden georganiseerd en in haar schoot een Vrouwencommissie op te richten”.



De heer I. Egelneers (SP) drotlg aan op spoedmaatregelen om de verkeerssituatie op en rond de Boomsesteenweg in Aartselaar te saneren

Het voorliggend ontwerp van decreet dient in die optiek te worden gesitueerd. Vooreerst dient te worden gewezen op de belangrijke vernieuwingen of aanvullingen die door het voorleggend ontwerp worden inge-

De aanvulling bestaat hierin dat de materies waarover door de Vlaamse Executieve aan de SERV advies moet worden gevraagd inzake voorontwerp van decreet, gevoelig worden uitgebreid. Dat is het gevolg van de staatshervorming van 1988. Deze aanvulling wordt geregeld in de artikelen 3 en 4 van het ontwerp van decreet.

De vernieuwingen werden door de verslaggever duidelijk naar voren gebracht. Het betreft de oprichting van sectoriële commissies, de oprichting van een Vrouwencommissie, het overdragen van het secretariaat van de Havencommissie aan de SERV ; de overheveling van het secretariaat van VESOC naar de SERV. Er wordt tevens een coördinerend bestuur voorzien dat de werking van de SERV en de sectoriële commissies coördineert.

De Roo

De oprichting van de sectoriële commissies, de Vrouwencommissie en de Havencommissie, werden expliciet in het Regeerprogramma van februari 1989 voorzien.

Wij menen inderdaad dat, gezien de specificiteit van bepaalde bedrijfstakken, sectorieel overleg in Vlaanderen noodzakelijk is. De groeiende techniciteit van de economische problemen maken een louter interprofessionele behandeling steeds moeilijker. De technologische evolutie brengt op economisch en sociaal vlak een aantal nieuwe noden, waarop een passend antwoord moet worden gegeven, zoals bijvoorbeeld flexibiliteit, arbeidsmarktbeleid, vorming, opleiding enzovoort. Het ontwerp van decreet komt aan deze behoeften zeer duidelijk tegemoet.

Bovendien is het ongetwijfeld zo dat goede informatie absoluut noodzakelijk is om een goed beleid te kunnen voeren. Sectorieel overleg leidt in ieder geval tot betere informatie omtrent de betrokken bedrijfstak, maar het dient ook uit te monden in een niet-corporatistisch, maar toch sectorieel beleid.

Hoe zal men anders een adequaat antwoord kunnen geven op ondermeer de problemen in de scheepsbouw? Hoe zal men de Vlaamse staalnijverheid — gesteld dat er in die sector problemen rijzen — op een interprofessionele manier kunnen benaderen en ter zake een duidelijk antwoord geven? Hoe zal men bijvoorbeeld in de textielsector de problematiek van het handelsbeleid op een interprofessionele manier kunnen benaderen?

Ook de verdere regionalisering van de economische bevoegdheden maken een verdere uitbouw van de sociaal-economische overlegstructuur op sectoriële basis noodzakelijk.

Het Vlaams sociaal-economisch overleg was tot nu toe een centraal georganiseerd overleg, met een grote rol voor de interprofessionele organisaties. Het nationaal sociaal-economisch overleg daarentegen kent reeds een lange geschiedenis van sec-

torieel overleg die wij toch even in herinnering willen brengen.

Wat de betekenis en het belang van het sectorieel overleg betreft willen wij graag verwijzen naar de discussie die in 1986 werd gevoerd naar aanleiding van de afschaffing van de bedrijfsraden. Door het volmachtenkoninklijk besluit nummer 469 van 9 oktober 1986 houdende afschaffing van de Bedrijfsraden en de herstructurering van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, werden de bedrijfsraden geïntegreerd in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, wat nadien een goede zaak bleek, maar toch bleef daar sectorieel overleg mogelijk.

In de plaats van de bedrijfsraden kwamen een aantal sectoriële commissies tot stand in het kader van de centrale raden. Deze verregaande herstructurering werd toen gemotiveerd als zijnde wenselijk omwille van de noodzaak van rationalisatie. Er moet worden toegegeven, wij hebben daarmee geen moeite, mijnheer Denys, dat niet alle bedrijfsraden in het verleden even actief zijn geweest. Maar er zijn er ook die goed werk hebben geleverd.

Zo durf ik bijvoorbeeld stellen dat de Bedrijfsraad Textiel en Kleding die in 1951 werd opgericht en die ik persoonlijk een aantal keren heb kunnen bijwonen, door zijn adviezen en aanbevelingen in zeer belangrijke mate heeft bijgedragen tot het uitwerken en het bijsturen — want het was nodig — van het textielbeleid. De voorbereidende besprekingen in de Bedrijfsraad Textiel en Kleding hebben in belangrijke mate bijgedragen tot de totstandkoming van het Textielplan en tot de Ronde Tafelconferenties over de textielsector enzovoort. Dit plan was vooral uniek door de wijze waarop in de sector het overleg tussen werkgevers, vakbonden en overheid werd georganiseerd. Sedert 1980 vervulde die Bedrijfsraad een soort van begeleidingsfunctie bij de uitvoering van het textielplan.

Geregeld werd door de Regering met die Raad overleg gepleegd wanneer er uitvoeringsproblemen rezen of wanneer het plan op bepaalde punten moest worden bijgestuurd. In zekere

zin was die Bedrijfsraad een belangrijke gesprekspartner in de oriëntatie van het textielbeleid in ons land. De globale sectoriële aanpak, de gezonde basisbeginselen die daarbij werden gehanteerd en de constructieve combinatie van ideeën, mensen en middelen hebben het vertrouwen hersteld en een interne dynamiek op gang gebracht die toch heeft geleid tot het herdynamiseren van de textielsector.

Het is ook interessant eens terug te keren in de geschiedenis van de overlegeconomie en na te gaan op welke wijze de idee van de bedrijfsraden uiteindelijk in 1948 tot stand kwam in het kader van de belangrijke naoorlogse wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

Tijdens de bezetting hadden afgevaardigden van werkgevers en van de vakbewegingen klandestiene besprekingen gevoerd waaruit het Pact van Sociale Solidariteit ontstond. Een reeks conclusies van dit Pact betrof de verhoudingen tussen werkgevers en werknemers in het bedrijfsleven. In een beginselverklaring werd gevraagd dat deze verhoudingen zouden gericht zijn op samenwerking. Concreet werden daartoe op drie vlakken een reeks speciale instellingen voorzien, met name op het nationale vlak, per bedrijfstak en per onderneming.

Ook reeds in de crisisperiode van de jaren dertig was er duidelijk vraag naar een sectoriële benadering ook van de overlegproblemen. Immers, men was tot de vaststelling gekomen dat het soms beter was slechts maatregelen te nemen nadat er overleg werd georganiseerd. Een kenmerk van het stelsel dat uiteindelijk in 1948 tot stand kwam, was dat louter adviserende organismen werden voorzien. De taak van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en van de Bedrijfsraden bestond erin aan de Minister hetzij uit eigen beweging, hetzij op zijn verzoek adviezen of voorstellen over te maken. De Raden hadden dus geen verordenende bevoegdheid gekregen, wat ook vandaag het geval is voor de sectoriële commissies. Zij werden bovendien

De Roo

steld. Dit wordt vandaag ook voor de sectoriële commissies doorgetrokken.

Het verleden heeft aangetoond — althans voor die sectoren waar echt werk gemaakt werd voor overleg — dat overleg een goede zaak is en noodzakelijk in onze overlegmaatschappij. De totstandkoming van het textielplan na sectorieel overleg is hiervan een goed voorbeeld. Dit was echter evenzeer nodig voor andere sectoren en geldt eveneens voor de toekomst : de bouwnijverheid, de staal- en steenkoolsector — hoewel de laatste verleden tijd is — de diamantsector en de scheepsbouw.

Wij kunnen gerust stellen dat sectorieel overleg niet alleen resulteerde in een betere informatie-uitwisseling, maar ook in een betere verstandhouding tussen werkgevers en werknemers, wat op zijn beurt het economisch klimaat in ons land beduidend gunstig heeft geïnfluëerd.

Door het ontwerp van decreet worden bij de SERV voor bepaalde bedrijfstakken, die door de Executieve zullen worden aangeduid en nader omschreven, eveneens sectoriële commissies opgericht. Dit zal mijns inziens de totstandkoming van een volwaardig overleg echte concertatie in Vlaanderen tot gevolg hebben. Zij kunnen hefbomen worden voor een sociaal-economische democratie en kunnen tastbare resultaten opleveren voor tegelijkertijd de Vlaamse economie en de tewerkstelling.

De sectoriële commissies worden louter paritair samengesteld. Het bestuur zal — zoals de verslaggever heeft opgemerkt — een belangrijke taak hebben inzake de coördinatie van de werking van de SERV en de sectoriële commissies, waardoor uitwassen van corporatisme worden vermeden.

Ter zake moet worden opgemerkt dat de Minister in de Commissie heeft verklaard dat hij aan de SERV advies heeft gevraagd in verband met de te hanteren criteria en welke sectoriële commissies men tot stand wil brengen.

Zowel tijdens de besprekingen van het oorspronkelijk ontwerp van decreet in 1985, als tijdens de besprekingen van dit ontwerp tot wijziging ervan, kwam de problematiek ter sprake van de verhouding SERV-Vlaamse Raad. Terecht werd gesteld — en hiermee blijven we in de lijn van het decreet van 1985 — dat de SERV een adviserende bevoegdheid heeft. De SERV heeft een ruime adviserende bevoegdheid, maar zijn advies blijft een advies. De beslissingsbevoegdheid ligt bij de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad. Het zelfde dient gezegd van de bevoegdheid van de op te richten sectoriële commissies.

Tijdens de besprekingen van het ontwerp-decreet kwam ook de overlegprocedure in VESOC ter sprake. Uit de opeenvolgende regeringsverklaringen van de Vlaamse Executieve tijdens de jongste jaren, alsmede uit de memorie van toelichting bij het eerste ontwerp van decreet op de SERV, blijkt dat het steeds de bedoeling is geweest om het sociaal overleg in Vlaanderen uit te bouwen rond twee pijlers : de SERV als basisadviesorgaan waarin de sociale gesprekspartners zitting hebben en het VESOC waarin het werkelijke overleg tussen de sociale partners en de overheid wordt gestructureerd. Uit die stukken blijkt dat het advies en het overleg niet in de plaats zal treden van de politieke besluitvorming zelf.

De heer A. Denys : En wat denkt u van het protocol dat de Vlaamse Executieve heeft afgesloten met VESOC ?

De heer J. De Roo : Er moet wel een onderscheid worden gemaakt tussen de SERV en het VESOC. Het overleg binnen het VESOC is drieledig. Het is een overleg tussen de leden van de Executieve, de vertegenwoordigers van de werknemers en de vertegenwoordigers van de werkgevers. En dit was ook zo toen de PVV in de Executieve zat. In het protocol dat op 19 februari 1986 werd afgesloten tussen de Vlaamse Executieve en de representatieve organisaties van werkgevers en werknemers in het VESOC, wordt in het eerste punt ge-

steld dat de Vlaamse Executieve er zich toe verbindt de consensus die in het VESOC werd bereikt over materies die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve behoren correct, volledig en ongewijzigd uit te voeren of bij de Vlaamse Raad te verdedigen.

Wij wensen uitdrukkelijk te stellen dat hierdoor geen afbreuk wordt gedaan aan de wetgevende bevoegdheid van de Vlaamse Raad. Dit zou trouwens ook niet mogelijk zijn.

Tot besluit van mijn betoog zou ik willen stellen dat onze fractie dit ontwerp van decreet zal goedkeuren. Dit ontwerp is goed en evenwichtig. En er moet zeker krediet gegeven worden aan de op te richten sectoriële commissies. Wij hebben er alle vertrouwen in dat deze sectoriële commissies de traditie van de SERV zullen voortzetten en kwalitatief hoogstaande adviezen zullen verstrekken en aldus een belangrijk element kunnen zijn bij het totstandkomen van het Vlaams economisch beleid met de nodige sociale accenten.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats feliciteer ik de rapporteur met zijn verslag. Ik heb hem geen applaus gegeven omdat ik niet akkoord ging met de persoonlijke opmerkingen die hij tot besluit van zijn verslag heeft gemaakt.

Met dit ontwerp hebben wij wel een dubbele kans gemist. Dit ontwerp zal in het nieuwe Vlaanderen van na de staatshervorming — zoals dat heet — niet getuigen van een eigentijdse en eigen Vlaamse aanpak inzake het sociaal-economische beleid. Het spijt mij dat de heer Candries op het ogenblik niet aanwezig is. Ik had van hem graag gehoord hoe met dit decreet een vernieuwd eigen Vlaams sociaal-economisch beleid zal kunnen worden gevoerd.

Met dit ontwerp hebben wij ook een kans gemist om de politieke democratie te verstevigen. De Vlaamse Raad die op het ogenblik een achteruitgestelde plaats inneemt in het so-

Denys

ciaal-economisch debat zal met dit ontwerp achteruitgesteld blijven.

Collega De Roo, toen wij destijds in de meerderheid zaten hebben wij deze achteruitstelling meer dan eens vastgesteld.

De heer J. De Roo : U moet er iets aan doen.

De heer A. Denys : Wel, wij hebben amendementen ingediend om deze achteruitstelling weg te werken. En wij hopen dat u deze amendementen zult goedkeuren. Omdat de PVV de twee fundamentele pijlers waarover ik het zoëven had, niet terugvindt in het ontwerp, hebben wij zoals AGALEV een eigen voorstel van decreet ingediend. Via een vergelijking tussen het ontwerp van decreet en ons voorstel van decreet willen wij gelijktijdig onze visie op het ontwerp-decreet verduidelijken en aantonen waarom wij een eigen voorstel hebben ingediend.

Het ontwerp is een gemiste kans voor een eigen Vlaamse aanpak. Vlaanderen verwacht dat de advies- en overlegstructuren elkaar niet overlappen, maar integendeel doorzichtig blijven. In tegenstelling tot Nederland zijn wij op dit terrein praktischer. Wij geloven niet dat onze economie het moet hebben van vergaderen en economische planning.

Het ontwerp van decreet wil echter de oude Belgische ziekte, de commissionitis, weer doen heropleven. Door het oprichten van een sectorieel overleg zullen er immers duizend en één commissies worden opgericht. Het ontwerp van decreet stelt een copie voor van de Belgische overlegstructuren, die bovendien ook nog blijven bestaan. Hoe zullen in die omstandigheden de diverse organisaties zich nog kunnen organiseren ? Zij zullen immers permanent moeten vergaderen, zowel op het Belgische als op het Vlaamse niveau, zowel op sectorieel als op interprofessioneel vlak. Meestal zullen dezelfde personen rond de tafel zitten en zij zullen praten over dezelfde thema's. Daar zal het in de praktijk op neerkomen.

Minister N. De Batselier : U kent de praktijk niet, mijnheer Denys.

De heer A. Denys : Ik ken inderdaad niet de praktijk van lobbyen en vergaderen en die wil ik ook niet kennen. Maar ik ben wel vertrouwd met de praktijk op het terrein. Ik weet op welke manier de economische groei wordt gecreëerd. Dit gebeurt in de eerste plaats door de ondernemers, door de handelaars, de uitvinders en de werknemers. Daar gebeurt dat en niet op eindeloze vergaderingen. Het sociale beleid dat door het ontwerp wordt gecreëerd, is geïnspireerd door professoren in vergadertechnieken. Wij gaan hier een gevaarlijke weg op, een weg die door de Vlaamse bevolking niet wordt gewild.

De heer E. Van Rompuy : Wat stelt u dan voor ?

De heer A. Denys : Ik zal u zo dadelijk uitleggen hoe wij dit overleg zien en hoe wij er door ons voorstel tot een overleg willen komen dat echter niet leidt tot een inflatie van vergaderingen.

Het ontwerp van decreet blijft werken met een overlegstructuur, het VESOC, enerzijds, en een adviesstructuur, de SERV, anderzijds. Deze twee structuren waren reeds opgenomen in het decreet van 1985.

Minister N. De Batselier : Er worden dus geen nieuwe structuren gecreëerd.

De heer A. Denys : Maar toch blijven het VESOC en de SERV naast elkaar bestaan. Men had van de gelegenheid gebruik moeten maken om de toestand te evalueren. Dat had men kunnen vaststellen dat bij het VESOC dezelfde personen betrokken als bij de SERV en dat men er praat over dezelfde thema's, namelijk het sociaal-economisch beleid in Vlaanderen. Het ontwerp van decreet had de situatie moeten vereenvoudigen om aldus te komen tot een doorzichtige en niet-overlappende overleg- en adviesstructuur.

Ik stel echter vast — en dat bestond vroeger niet — dat men hier op de typische Belgische toer gaat. Men gaat het interprofessioneel overleg, dat reeds sedert jaren bestond, inplanten in Vlaanderen. Dat is nieuw.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, mag ik u een vraag stellen ? Betekent zulks dat wanneer u morgen bijvoorbeeld voor de scheepsbouw een belangrijke beslissing wil treffen, u de sector daarover niet zult raadplegen ? Voor mij bepleit u hier Oosteuropese toestanden.

De heer A. Denys : Als er iemand is die zich laat inspireren door de vroegere Oosteuropese toestanden, zijn dat zeker niet de Vlaamse liberalen.

Minister N. De Batselier : Wij hebben daar mede verantwoordelijkheid. Ik wil de geschiedenis maken hoor !

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, u wil hier de indruk verwekken dat de sectoren niet aan bod komen wanneer er geen sectorieel overleg is. Collega's, ik heb vastgesteld dat de SERV tussen 1985 en 1989 goed gefunctioneerd heeft. Er was geen sectorieel overleg. Men richtte werkgroepen op wanneer dat nodig was.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, de probleemsectoren waren nationale sectoren.

De heer A. Denys : Niet alle sectoren waren nationaal. De diamantsector bijvoorbeeld was niet nationaal.

Minister N. De Batselier : Is dat een probleemsector voor u, mijnheer Denys ?

De heer A. Denys : Wanneer u vindt dat het alleen maar probleemsectoren zijn die een sectorieel overleg moeten krijgen is u verkeerd, mijnheer de Minister. Ik stel vast dat wij hier het Belgische verleden gewoon overdoen. Het sectorieel overleg heeft geleid tot een onrechtvaardige sociale behandeling en tot misbruiken inzake subsidiëring. Ik ga dit toelichten voor de vijf nationale sectoren.

U hebt gesproken over het textielplan, mijnheer De Roo. Indien men voor de textielsector iets had gedaan — niet voortvloeiend uit een sectorieel overleg, want dat leidt tot corporatisme — had men de textielsector kunnen helpen en redden. Men moet dit niet doen, zoals men heeft

Denys

gedaan voor de staal en de steenkool, waarbij de grootste subsidiëringen, en ook de grootste misbruiken inzake subsidiëringen, naar die sectoren gingen, die sectorieel zijn behandeld.

Wij stellen ook vast dat de grootste sociale onrechtvaardigheid — en het verwondert mij een beetje dat u als vertegenwoordiger van het christelijk syndicaat nooit deze opmerking maakte — voortvloeiende uit het sectorieel overleg. Hiermee bedoel ik de andere behandeling van werknemers die deel uitmaken van de nationale sectoren ten opzichte van de werknemers die werken in de KMO's en niet genieten van de voordelen van de grote nationale sectoren. Wanneer ik zie welke de vergoedingen zijn inzake bijvoorbeeld brugpensioenen voor de werknemers uit de textiel-, steenkool- en staalsector noem ik dit een grote schande en zeer onrechtvaardig ten opzichte van de andere werknemers die ook Vlamingen zijn, die ook Belgen zijn en ook werden geconfronteerd met de werkloosheid. Dit is het gevolg van de sectoriële aanpak. Alleen al omwille van deze sociale onrechtvaardigheid zijn wij ertegen gekant.

Collega De Roo, u komt deze sectoriële aanpak hier verdedigen. U wil deze slechte Belgische ziekte overplanten op ons eigen Vlaanderen. Dit zal aanleiding geven tot een nog groter scheeftrekking ten opzichte van de andere sectoren die misschien minder sterk zijn maar toch evenveel verdienen hebben.

De heer J. De Roo : U slaat de bal compleet mis, mijnheer Denys. U schetst hier een karikatuur alsof het textielplan niet noodzakelijk was.

De heer A. Denys : Ik schets geen karikatuur, mijnheer De Roo. Een textielplan uitgewerkt in een interprofessioneel geheel, in plaats van een sectoriële aanpak, zou even goed hebben gefunctioneerd. Bovendien zouden er minder scheeftrekkingen geweest zijn dan nu het geval is.

Men moet de zaken niet verdraaien. Er dienden een aantal schikkingen getroffen voor probleemsectoren. De

cruciale vraag is of daarvoor een sectoriële, gestructureerde aanpak nodig is, of moeten de problemen worden behandeld binnen een algemeen interprofessioneel kader.

De typisch Belgische sectoriële aanpak heeft geleid tot misbruik van de subsidies en tot een sociaal onrechtvaardige behandeling van de werknemers.

Vanochtend nog werd via de radio melding gemaakt van een EG-klacht over een staalbedrijf.

Minister De Batselier heeft tevens een rechtsvervolg ingesteld na een klacht over een textielbedrijf. Dit leidde tot een oncorrecte behandeling.

De werknemers tewerkgesteld in de vijf nationale sectoren, worden inzake brugpensioenen en werkloosheidsvergoeding bevoordeeld ten aanzien van werknemers in andere sectoren, die evenveel verdienen hebben aan de Vlaamse economische groei.

Wij hebben de kans gemist voor een eigen Vlaamse aanpak.

Minister N. De Batselier : Als ik het goed begrijp hebben de Vlamingen in België niets te zeggen, mijnheer Denys.

De heer A. Denys : Een eigen Vlaamse aanpak veronderstelt een eenvoudige aanpak en advies. Er mag geen versnippering zijn en geen tijd worden verloren met nutteloos vergaderen. De economische groei mag niet worden scheefgetrokken door het bevoordeeld subsidiëren van sterke sectoren. Daardoor worden sociale onrechtvaardigheden gecreëerd.

Om overlappingsen en versnippering te vermijden heeft de PVV een voorstel van decreet ingediend. Volgens ons moeten VESOC en SERV een geheel vormen. Dezelfde mensen maken deel uit van VESOC en SERV en in beide organen worden dezelfde thema's behandeld. Laten wij de twee onderbrengen in de SERV. De SERV werd immers vastgelegd bij decreet. VESOC werd per ministerieel besluit opgericht, de Vlaamse Raad had daar niets mee te maken.

Het protocol van VESOC en van de Vlaamse Regering houdt in dat de Vlaamse Raad niets meer heeft te zeggen.

Wanneer VESOC onderhandelt en een eensgezind standpunt inneemt over gelijk welke sociaal-economische materie kan de Vlaamse Raad worden geblokkeerd. De Vlaamse Regering heeft zich immers geëngageerd om zich met de standpunten van VESOC te verbinden, ze te verdedigen in de Vlaamse Raad en ze uit te voeren. Bijgevolg zal de Vlaamse Raad het vertrouwen in de Vlaamse Regering op de helling moeten plaatsen om wijzigingen aan te brengen in de standpunten van VESOC. Deze sanctie staat niet in verhouding tot de bedoelingen van de Vlaamse parlementsleden.

Dit protocol, waarbij de Vlaamse Executieve zich verbindt met het overleg van de vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers is een feitelijke verbinding die de Vlaamse Raad blokkeert. Dit is een achteruitstelling van de Vlaamse politieke democratie ten aanzien van wat men zo graag de sociale democratie noemt. De sociale democratie is in wezen de macht van de syndicatie. Met de macht van syndicatie bedoel ik het syndicaat van werknemers en werkgevers, dat hier opnieuw de macht heeft inzake het bepalen van een sociaal-economisch beleid.

Ik vond dat zeer gevaarlijk omdat wij de ervaring hebben van de jaren zeventig. Toen hebben wij geconstateerd dat het corporatisme dat daaruit is voortgevloeid, omdat de syndicatie zo sterk was, uiteindelijk heeft geleid tot een buitensporige begroting en dat ons concurrentievermogen compleet was achteruitgesteld ten opzichte van de andere landen. Door opnieuw de politieke besluitvorming sterker te maken hebben wij tussen 1982 en 1985 kunnen aantonen dat dit de enige manier is om ter zake tot een verbetering te komen.

De heer J. De Roo : Vroeger was er te veel overleg.

De heer A. Denys : Wat u nu doet is opnieuw het vroeger Belgisch overleg hier compleet introduceren.

Denys

Collega's, in de Commissie heb ik uitspraken geciteerd van Professor De Grauwe uit zijn boek *De zichtbare hand*, het conflict tussen economie en politiek. Ik weet echter dat dit weinig indruk op u maakt. Daarom zal ik een ander boek citeren, *De overkant*, van de heren Detremmerie, Dranson, Deleecq, Donckels, Moesen en Peeters. Daarin stellen zij dat telkens dezelfde oorzaken van België's economische ziekte naar boven komen, met name dat het politiek besluitvormingsproces uitmond in een stimulering of een beveiliging van deze of gene groep, burgers, economische sector of maatschappelijke waarde, wat vertaald wordt in een toewijzing van financiële middelen of koopkracht, waarvan de last, vooral dan de financiële last, gedragen wordt door het algemeen.

Collega De Roo, onze houding bestaat er niet in die organisaties en structuren te verdedigen. De PVV verdedigt het algemeen belang en niet de structuren of het groepsbelang.

Daarom alleen al moeten we pleiten voor een interprofessionele aanpak om ervoor te zorgen dat de politieke democratie opnieuw de bovenhand haalt op de machtige overlegstructuren. Het meest frappante voorbeeld was tijdens de vorige legislatuur de richtlijn inzake economische expansie, met rentetoeslag en **kapitaalpremies**. In de Regeringsverklaring wordt zij bestempeld als het beleidsinstrument bij uitstek. Wij stellen echter vast dat de heer Geens heeft geweigerd om vooraf een debat te voeren over de richtlijn inzake economische expansie, terwijl wij uit de kranten moesten vernemen wat de SERV en het VESOC vonden en ook hebben bekomen.

Misschien vindt u dat het economisch beleid in Vlaanderen op deze wijze moet worden gevoerd. Misschien vindt u dat dit de verhouding moet zijn tussen de politieke en syndicale vertegenwoordiging. Mijns inziens is dit echter een gevaarlijke weg, die mij doet denken aan het slechtste dat wij in de jaren zeventig hebben meegemaakt.

De heer J. De Roo : Mijnheer Denys, als u zo onafhankelijk bent en die onafhankelijke geest wil onderstrepen, waarom hebt u dan een amendement ingediend waarbij u het VEV een duidelijke meerderheid wil geven binnen de werkgeversorganisaties ? U zet dit amendement nu recht met een subamendement, maar toch.

De heer A. Denys : Wij zijn uiteraard verantwoordelijk voor wat wij naar voren brengen. In onze eigen diensten is er een fout gebeurd, maar daarvan moet u geen gebruik maken. Het is alsof u zich zou verspreken en ik u daarop zou aanvallen.

Minister N. De Batselier : Het is een briljante fout.

De heer A. Denys : Onze enige bedoeling is de SERV meer pluriform samen te stellen, mijnheer de Minister. Ik verwijt u dat dit nu niet het geval is.

Minister N. De Batselier : Wij zullen er het Verbond van Zelfstandigen bijstreuen.

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, u beweert gekant te zijn tegen een CVP-staat in Vlaanderen. U wil een pluriform en pluralistisch Vlaanderen. Ik stel echter vast dat er in de praktijk niets veranderd is. U bent tevreden als het ABVV zijn vertegenwoordigers heeft en de rest interesseert u niet. U weet zeer goed dat de vertegenwoordiging van de werkgevers zeer eenzijdig is samengesteld, maar toch wijzigt u niets.

Minister N. De Batselier : De vertegenwoordiging werd samengesteld door mijn voorganger, een liberaal.

De heer A. Denys : Wij hebben inderdaad geen veranderingen aangebracht, maar ik had gehoopt dat dit bij de evaluatie wel zou gebeuren. Het enige doel van het amendement dat wij hebben ingediend en waarmee wij een meerderheid van het VEV naar voren schuiven, is de pluriformiteit waarborgen en voor een tegenwicht zorgen tegenover NCMV en de Boerenbond. Vandaag is de middenstand immers enkel door de christelijke zuil vertegenwoordigd en hetzelfde geldt voor de landbouw.

Zolang deze situatie blijft bestaan is ons amendement met subamendement terecht.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, mag ik u concreet vragen welke organisatie u naast het VEV wil zetten ? Is dat bijvoorbeeld de Vereniging voor Katholieke Werkgevers ?

De heer A. Denys : Wat de middenstandsorganisaties betreft, waarom hebt u niet gedacht aan de Zelfstandige Arbeidersvereniging, aan het LVZ van liberale strekking en aan een aantal neutrale organisaties ? Waarom hebt u aan landbouwzijde niet gedacht aan het Algemeen Boerensyndicaat ?

Ik vind, mijnheer de Minister, dat u hier een kans laat liggen en wij willen die kans herstellen. Naar onze mening was het nog beter georganiseerd op het Belgisch niveau, want toen nog andere organisaties dan zuiver christelijke aanwezig bij het overleg. Daarom hebben wij die discussie gekoppeld aan de discussie over de politieke vertegenwoordigers.

De vraag rijst of wij in de Vlaamse Raad vertegenwoordigers moeten aanduiden in een adviesorgaan dat voor een deel de beleidsmensen moet adviseren. Dat is een tegenstrijdigheid. Daarom zijn wij bereid, en wij hebben daartoe een amendement ingediend, die politieke vertegenwoordigers weg te laten, maar op één voorwaarde. Het systeem van de politieke vertegenwoordigers werd destijds ingevoerd om het eenzijdig karakter voor een deel te doorbreken. Onze voorwaarden voor het weglaten van die vertegenwoordigers is dat men de bereidheid aan de dag legt om vooral langs werkgeverszijde, de eenzijdigheid van de samenstelling te doorbreken. Ik heb een aantal voorbeelden gegeven van hoe dit kan gebeuren. Dit zou de juiste Vlaamse pluralistische aanpak zijn die op het ogenblik volkomen ontbreekt.

Ten slotte herhaal ik nog even zeer in het kort wat ik in mijn uiteenzetting heb gezegd. Het is zeer spijtig dat wij van de behandeling van dit ontwerp van decreet geen gebruik hebben gemaakt om die eigen

Denys

Vlaamse aanpak van het economisch beleid te realiseren. Wij keren terug naar de meest slechte Belgische gewoonte. Deze sectoriële aanpak leidt tot misbruiken inzake subsidiëring. De voorbeelden zijn legio in de sectoren staal, steenkool en textiel. Het leidt tot een zeer grote sociale onrechtvaardigheid omdat de werknemers in die grote sectoren worden bevoordeeld ten opzichte van de werknemers in de andere kleine sectoren.

Omwille van die onrechtvaardigheid en de onduidelijkheid die wordt gecreëerd, zal de PVV dit ontwerp van decreet met de grootste kracht bestrijden. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer H. Candries (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik wil eerst de verslaggever bedanken voor de goede verslaggeving. De Volksunie zal dit ontwerp van decreet inzake de SERV goedkeuren.

Vanuit welke gezichtshoek men het sociaal-economisch beleid ook benadert, men zal steeds één of ander instrumentarium nodig hebben om dat beleid een kans te geven doeltreffend te zijn.

Wij zijn ons ervan bewust, de perfectie niet van deze wereld zijnde, dat er kritiek mogelijk is op het ontwerp van decreet. Wij hebben in de Commissie een aantal zeer interessante discussies gehad en er werden zeer interessante antwoorden gegeven door de Minister.

Ik heb de indruk dat de SERV, zoals die hier wordt omschreven, werkelijk doeltreffend kan functioneren en dat de mogelijkheid bestaat dat we er beter van kunnen worden.

Wij hebben onze bedenkingen medegedeeld en wij hebben antwoorden gekregen. Ik wil hier toch even pleiten voor een zo groot mogelijke duidelijkheid. Een aantal discussie-elementen vinden misschien hun oorsprong in de niet zo duidelijke omschrijving van het geheel, maar de praktijk zal uitwijzen of de SERV

een nuttig instrument is. Duidelijkheid moet bijdragen tot een grotere geloofwaardigheid die aan de basis zal liggen van een grotere doeltreffendheid van dit instrument. Een structuur is nooit beter dan de mensen die ze toepassen en daarop moet de Vlaamse Raad toekijken.

Ook wens ik te spreken over de grote uitdagingen waarvoor wij staan en waarvoor de SERV als instrument zal fungeren. Vlaanderen moet zich opnieuw situeren in een internationale context, ook op het sociaal-economisch vlak.

Wanneer wij zien hoe de navel van de wereld zich als het ware heeft verplaatst van de Atlantische Oceaan naar de Stille Oceaan, moeten wij ons afvragen hoe wij daarop inspelen. Wanneer wij zien hoe er op de moeilijke evenwichtsbalk van de Oost-West-relatie een brutale beweging aan de gang is, moeten wij ons afvragen hoe wij daarop inspelen. Nieuwe markten en nieuwe uitdagingen bieden zich aan, er is vraag naar investeringen en naar wetenschappelijke samenwerking. Er is ook een beweging op de Noord-Zuid-as waar, door een mogelijke schuldherschikking, nieuwe activiteit tot stand kan komen en waar ook onze aanwezigheid noodzakelijk zal zijn. Ten slotte is er het onomkeerbare en onstuitbare proces van Europa 1992.

De SERV zal met een andere verschuiving worden geconfronteerd. De Vlaamse industrie zal minder een industrie worden van eindprodukten maar eerder een industrie van toelevering. Enkele dagen geleden hoorden wij de bekommerning van de Minister voor onze buitenlandse handel waar bleek dat wij eigenlijk slechts aanwezig zijn in een beperkt aantal activiteitssectoren. Wanneer wij een modern produkt ontleden vinden wij daarin dezelfde elementen terug. Er is een verschuiving van typisch binnenlandse produkten naar multinationale produkten, dus een verschuiving van eindproducent naar toelevering.

De uitdaging is, hoe gaan wij ons potentieel vertalen. Steeds meer zullen wij ons moeten aanbieden op de internationale markt, met onze capa-

citeiten veeleer dan met referenties uit het verleden. Hoe kunnen wij hierop inspelen wanneer het gaat om een produkt in wording, dat tegemoet moet komen aan nieuwe, zeer brutale eisen ? Wij zullen een beroep moeten doen op nieuwe technologische mogelijkheden, er moet meer worden gewerkt met capabilities dan met referenties.

Een ander aspect van mijn korte uiteenzetting handelt over het zoeken naar nieuwe mogelijkheden voor een statistisch instrument dat werkelijk up to date is. Op dit vlak hebben wij op het ogenblik niet wat wij willen hebben.

Ook de SERV staat voor een nieuwe uitdaging, met name het zoeken naar een nieuw evenwicht met een brutale verschuiving van een economie georiënteerd naar goederen, naar een economie waar diensten belangrijker worden.

Hoe gaan wij inspelen op een noodzakelijk evenwicht tussen een goederen- en diensteneconomie ? Vlaanderen en dus ook de SERV zullen voor die begeleiding de nodige middelen moeten zoeken om alzo bij te dragen tot het stimuleren van een nieuw kwaliteitsbesef.

Met betrekking tot de nieuwe technologische mogelijkheden zullen wij inspanningen moeten leveren in de wetenschappelijke en industriële sector. Wij zullen nieuwe toepassingsmogelijkheden moeten zoeken. Ook daar zal de SERV een ondersteunend element kunnen zijn.

Thans kom ik tot het probleem van de sectoriële inbreng in de SERV. De nieuwe technologische vindingen zijn in de meeste gevallen van multidisciplinaire aard evenals van multi-sectoriële aard. Zij laten zich niet inkapselen in de traditionele vakjes van de sectoren en disciplines.

In de Commissie hebben wij ervoor gepleit de sectoriële inbreng zeer functioneel te zien. De Minister heeft ons verzekerd dat zulks ook de bedoeling is. Het zal niet de slaafse vertaling zijn van wat de sectoren in het verleden deden. Het zal gaan om een nieuwe aanpak met een inbreng uit de verschillende sectoren, maar de SERV zal toch steeds het instrument

Candries

zijn dat dat alles gaat verwerken. De mogelijkheid zal bestaan om over de muren van de traditionele vakjes te kijken en zodoende wordt op een moderne wijze een multisectoriële en multidisciplinaire aanpak mogelijk gemaakt.

De Minister verklaarde eveneens dat het helemaal niet in zijn bedoeling ligt, in de sectoriële dimensies die zullen ontstaan, een tussenschot te maken om een nieuwe gespreks- en overlegniveau te hebben. Dat gevaar bestaat niet.

De antwoorden van de Minister hebben ons voldoening gegeven en daarom hebben wij ons amendement, met betrekking tot een andere formulering voor de sectoriële aanwezigheid in de SERV, ingetrokken.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, alvorens te besluiten wens ik uw aandacht te vragen voor ons statistisch apparaat want dit ontwerp zal zeker worden besproken de komende dagen en weken en is in zekere zin een verlengstuk van de problematiek die wij thans bespreken.

Wij hebben eigenlijk geen up to date informatie omtrent ons doen en kunnen. Wij zien hoe brutaal de conjuncturele schommelingen in bepaalde toepassingssectoren kunnen zijn en spreken soms over te nemen maatregelen wanneer wij in realiteit reeds een volledige bocht hebben genomen, met alle risico's vandien. Zodoende gaan wij accentueren wat wij eigenlijk niet wensten. Mijn vraag is dus, mijnheer de Minister, of het mogelijk is een statistisch apparaat uit te bouwen dat ons in staat stelt over een aantal indicatoren te beschikken die ons beleid kunnen ondersteunen.

Een andere zorg, die daarbij aansluit, is de volgende. Via de huidige grondwetsherziening zal worden overgegaan tot de decentralisering van het Planbureau. Zullen wij een instrument ter beschikking hebben dat ons de kans geeft om planmatig te werken ?

Verder ben ik ook bekommerd om

onze buitenlandse handel. Wij zijn zeer blij met het document dat u ons ter zake heeft bezorgd. Een gesprek over de SERV of over ons sociaal-economisch beleid is steeds gestoeld op de noodzaak van de export. Mijnheer de Minister, u hebt gezegd welk percentage van onze bevolking in feite werkt voor de export. Buitenlandse handel is dus een essentieel deel van het beleidsinstrument dat wij ter beschikking moeten hebben op sociaal-economisch vlak.

Ik herhaal dat wij deze drie elementen, met name een statistisch apparaat, een degelijk Planbureau en een degelijk gefundeerde en gestructureerde buitenlandse handel, absoluut nodig hebben. Ik hoop dat u ter zake de volgende weken goed nieuws zal brengen.

Zoals ik bij mijn inleiding heb gezegd zal de VU het ontwerp met betrekking tot de SERV steunen. **(Applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, op het moment dat wij het ontwerp van decreet in verband met de SERV bespreken en ik blijkbaar als enige vrouw deze Vrouwencommissie moet verdedigen, wil ik in dit debat niet ontbreken. Ik zal in het kort de krachtlijnen van onze kritiek op dit ontwerp naar voren brengen.

Dit decreet beoogt de aanpassing van een decreet van 1985 en wil inspelen op de ruimere bevoegdheden van het Vlaamse Gewest op sociaal en economisch vlak. Vanuit die visie heeft dit decreet een drievoudige doelstelling, met name de mogelijke oprichting van sectoriële commissies, de installatie van een Vrouwencommissie en de installatie van een Havencommissie.

In tegenstelling tot sommige commissieleden — ik denk met name aan de heer Denys — heb ik geen enkel probleem met de verdere uitbouw van een sociaal-economisch overleg. Sommige leden hebben de toenemende macht van de sociale partners als een vorm van verzuiling, van on-

derminning van de politieke democratie beschreven. Het is mijn overtuiging dat de overlegeconomie doorheen de jaren één van de basispijlers van ons systeem is geweest. Zij kent op dit moment — ik zou zeggen : zeker op dit moment — geen alternatief. Het alternatief van overleg tussen werkgevers en werknemers is het spel van het recht van de sterkste en het zal duidelijk zijn — het spijt mij dat de heer Denys op dit ogenblik niet aanwezig is — in wiens voordeel dit speelt.

Wat ik wel gerechtvaardigd vind is de discussie omtrent de plaats van het sociaal-economisch overleg in de globale besluitvorming in Vlaanderen. In die zin kan ik in enige mate de bezorgdheid van de heer Denys onderschrijven in verband met het protocolakkoord tussen de Vlaamse Executieve en de sociale partners, die samen het VESOC uitmaken.

De Vlaamse Executieve verbindt zich ertoe een in het VESOC bereikte consensus, in een aangelegenheid die behoort tot de bevoegdheid van de Executieve, als bindend te beschouwen, ook in aangelegenheden waarbij de Vlaamse Raad moet tussenkomen om die consensus te verdedigen. Ik meen dat dit protocolakkoord hoe dan ook een hypotheek legt op de democratische besluitvorming in het Parlement. De facto ontstaat een toestand waarbij anderen dan politici het beleid bepalen.

De vraag wordt terecht gesteld of het met onze Grondwet en met het politiek fatsoen verenigbaar is dat de Vlaamse Executieve met de sociale partners een protocol afsluit krachtens hetwelk zij zich tot bepaalde engagementen verplicht, daar waar dit tot het beslissingsdomein behoort van de Vlaamse Raad.

Naast het bestaan van deze protocolakkoorden rijzen vragen over de plaats van de SERV ten aanzien van de rest van de besluitvorming. Ofwel beoogt men een sociaal-economisch overleg in de strikte en traditionele zin en dan beperkt men de samenstelling tot de vertegenwoordigers van de werkgevers en de werknemers. Ofwel beoogt men een veel ruimer sociaal-economisch overleg, zoals met

Vogels

de SERV het geval is, en dan moet de samenstelling hiervan een duidelijke afspiegeling zijn. Dat is thans niet het geval.

Alhoewel de SERV adviezen verstrekt in de meest ruime zin van het woord — ik denk aan het mediabeleid, het cultureel beleid, openbare werken, technologie, kortom de sociaal-economische realiteit — worden de adviezen alleen uitgebracht door vertegenwoordigers van de werkende bevolking. Deze vertegenwoordigingsbasis is te eng en moet worden verbreed naar andere belangengroepen. Ons voorstel van decreet strekt ertoe ook de vertegenwoordigers van de consumenten en van de milieu-organisaties op te nemen, aangezien zij op economisch vlak precies de essentiële factoren zijn.

De miskenning van de noodzaak en de afwijzing van dit voorstel illustreren dat de traditionele politieke formaties in Vlaanderen nog steeds niet hebben begrepen waar het in feite om gaat wanneer er sprake is van een milieubeleid. Een beleid dat het milieu respecteert, opteert voor een milieu-economie, maar beperkt zich niet tot een end of the pipe-beleid. De enorme afvalproblemen worden niet opgelost door een beleid dat de sanering van de black points als prioriteit stelt, maar wel door de omschakeling naar een productie- en consumptiepatroon dat afval voorkomt.

Een echt milieubeleid zit in het hart van de economie, mijnheer de Minister, op dezelfde wijze — of misschien nog meer — als het sociaal facet. De vraag naar de verdeling van de goederen hoort in het milieufacet thuis en zit in het hart van het economisch gebeuren. Vandaar onze visie op een sociaal-ecologische economische Raad voor Vlaanderen.

Wat men nu doet is een sociaal-economisch overleg installeren in een zeer ruime zin; een overleg dat uitspraken doet over ongeveer alle beleidsdomeinen: het omroepbeleid, het havenbeleid en zelfs het Vlaams Fonds voor Gehandicapten. De SERV heeft bovendien een Stichting

Technologie Vlaanderen, een eigen Vrouwencommissie, een Havencommissie en daarnaast nog tal van werkgroepen, onder andere in verband met het leefmilieu. Los hiervan werd de MINA-Raad opgericht. Deze kan worden beschouwd als een kleiner adviesbroertje.

Van twee zaken één: ofwel erkent men het milieu als een even belangrijke beleidsfacet als het sociaal-economische en gaat men naar de uitbouw van een MINA-Raad met parallele middelen en mogelijkheden als de SERV. Ik denk bijvoorbeeld aan het verplicht advies voor elk decreet met een ecologisch facet, aan de uitbouw van een milieustichting en aan de oprichting van een havencommissie. De ecologische aspecten van een havenbeleid zijn minstens even belangrijk als de sociaal-economische facetten.

In het kader van de MINA-Raad zou ik zelfs denken aan een aparte vrouwencommissie. Zolang de Vrouwencommissie van de SERV niet werkelijk functioneert en tot een betere rolverdeling komt, zijn de vrouwen de voornaamste consumenten. Voor de vrouwen zou men een verandering van het consumptiepatroon kunnen aanbrengen. In de schoot van de MINA-Raad zou men evengoed een vrouwencommissie kunnen oprichten. Gezien de wijze waarop men nu denkt over de MINA-Raad, vrees ik dat het milieubeleid niet als een facet van het beleid wordt erkend, maar in feite wordt gereduceerd tot een ahangsel in een aparte beleidssector.

Vermits dit decreet — door de afwijzing van een milieuvertegenwoordiging in de SERV — pleit voor een sociaal-economisch overleg naast een aparte MINA-Raad, moet men ook consequent zijn en van de SERV een sociaal-economisch adviesorgaan maken en het hiertoe ook beperken. Wat de samenstelling betreft, betekent dit dat de SERV moet beperkt worden tot de sociale partners, werkgevers en werknemers. Dit wil zeggen dat de toegevoegde leden — de politieke leden — hier in feite totaal geen functie hebben. Toegevoegde leden zijn vertegenwoordigers van de politieke formaties en horen niet in

de SERV maar hier in de Raad, die als politiek orgaan van de SERV adviezen krijgt. Pleiten voor deze vertegenwoordigers is eigenlijk een uiting van een verkeerd begrepen pluralisme. De vraag van bepaalde partijen naar deze vertegenwoordiging — zoals de VU — staat haaks op hun pleidooien voor ontzuiling.

Om deze reden hebben wij ons decreet teruggetrokken en omgevormd tot een amendement dat volgens mij geen enkel probleem zal stellen voor goedkeuring vermits het zeer logisch is en in feite de meeste leden ermee akkoord gaan. Het amendement strekt ertoe de toegevoegde leden te schrappen uit de samenstelling van de SERV. **(Applaus)**

De Voorzitter: Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, collega's, in de eerste plaats wil ik mij aansluiten bij de felicitaties voor het grondige verslag van de heer Lisabeth en voor de diensten van de Vlaamse Raad.

Na de discussie die hier werd gevoerd, meen ik dat wij er allemaal moeten van uitgaan dat het sociaal overleg de hoeksteen is van de procedure waarmee wij tot besluitvorming moeten komen.

Op een ogenblik dat de techniciteit van vele problemen een ongekend niveau bereikt, zou het van sectarisme getuigen indien wij zouden trachten het sociaal overleg te fnuiken. Het zou een blijk zijn van zelfoverschatting om onze informatie, onze kennis ter plekke in feite als waarheid te beschouwen.

Als de bijzondere wet van 8 augustus 1988 een grote uitbreiding geeft aan de bevoegdheden van deze Raad, meen ik dat het ook logisch is dat het overleg opnieuw wordt bekeken en wordt aangevuld vanuit bepaalde invalshoeken. Om deze reden wordt het decreet van 27 juni 1985 op de SERV aangepast.

Eén van de discussies die hier werden gevoerd betreft de samenstelling van de SERV. In de eerste plaats wil ik

De Batselier

even ingaan op wat mevrouw Vogels heeft gezegd. Inderdaad, zij heeft zinvolle dingen gezegd en heeft hierbij een aantal elementen duidelijk onderstreept, meer bepaald het evenwaardig belang voor de maatschappij voor de ecologie en de economie.

Ik denk inderdaad dat op termijn de MINA-Raad, die wij gisteren in de Vlaamse Regering hebben goedgekeurd, van evenveel belang zal zijn als de SERV vandaag. De MINA-Raad zal dat zelf moeten bewijzen. Ook daar hebben wij geopteerd voor een sectoriële invalshoek. Ook daar zijn vertegenwoordigers, mijnheer Denys, van bijvoorbeeld de Hoge Raad van het Bos, van de Hoge Raad voor het Natuurbehoud, precies om aan te tonen dat ook daar de sectoriële benadering van het milieu even belangrijk is.

Het is duidelijk dat indien er een MINA-Raad had bestaan ik evengoed, zoals ik aan de SERV advies heb gevraagd over de richtlijnen van de expansiewetgeving, ik aan de MINA-Raad advies had gevraagd. Dit advies is op dit ogenblik niet verplicht, maar het zou voor mij een vanzelfsprekendheid zijn geweest om dit te doen. Ik neem mij voor, wanneer de MINA-Raad er effectief zal zijn en mijn beleidsnota voor de energie zal af zijn — ik denk dat dit in de maand juni zal zijn — om die zowel naar de SERV als naar de MINA-Raad te sturen precies om aan te tonen dat dit evenwaardige invalshoeken zijn en dat er ook morgen in de economie heel wat maatregelen noodzakelijk zijn, willen wij ons beleid op het ecologisch vlak bijsturen.

Ik ben het niet eens om deze ecologische problemen in de SERV te verdrinken, de SERV moet zich tot de sociaal-economische aspecten beperken. U hebt terecht gezegd dat de SERV heel wat materies moet bespreken maar in het decreet van 1985 en in het decreet dat wij thans bespreken worden de beperkingen vermeld. Wanneer bijvoorbeeld cultuur ter sprake komt, worden alleen de sociaal-economische aspecten beoordeeld. Dat geldt ook voor het geval het morgen over het leefmilieu gaat.

Het is dan ook logisch dat deze context de werkgevers- en de werknemersvertegenwoordigers worden betrokken bij overleg.

U zult mij zeggen dat we dan de logica moeten doortrekken dat de samenstelling van de SERV louter tot de werkgevers- en de werknemersvertegenwoordigers moeten beperken. Ik heb daar persoonlijk geen moeite mee, maar ik wil het Regeerakkoord respecteren waarin werd bepaald dat deze samenstelling niet zou worden gewijzigd.

Ik wil ook even ingaan op het feit dat de sectoriële commissies zich in de SERV situeren. Ik heb er niet voor gekozen om de sectoriële commissies als aparte instellingen op te richten. Integendeel, een benadering wordt gebruikt, die het interprofessioneel en het intersectorieel overleg noodzaakt om samen te werken met het sectorieel overleg. Er zullen een beperkt aantal sectoriële commissies worden opgericht, die enerzijds autonoom zullen werken en anderzijds gecoördineerd zullen optreden.

Ik wil hier even ingaan op een bezorgdheid van de heer Candries. Hij vraagt zich af of wij naast de sectoriële invalshoek ook nog oog zullen hebben voor de intersectoriële invalshoek. Welnu, ik heb maandag aanstaande een conferentie over de scheepsbouw waarop ik niet enkel vertegenwoordigers van de scheepsbouwsector heb uitgenodigd, maar ook de intersectoriële vertegenwoordigers, zowel van werkgevers als van werknemers, precies om hen te verplichten hun mening te zeggen over een sectoriële aangelegenheid en over de problemen die hier werden geciteerd in verband met over-acting in bepaalde sectoren, zodat ik dat kan corrigeren. Dit is dus een nieuwe benadering. Wat de heer Denys zegt, met name dat wij overnemen wat op Belgisch niveau bestaat, is dus onjuist. Ik ben jarenlang lid geweest van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en ik heb dit daar nooit gezien. Ik heb vele conferenties bijgewoond, maar ik heb nooit meegemaakt dat en de sectoriële en de intersectoriële commissie zich over een sectorieel vraagstuk bogen.

De bedoeling van de sectoriële en intersectoriële samenwerking is precies om de corporatistische reflexen op deze manier in te bedden.

De sectoriële commissies zullen geen bevoegdheid hebben inzake CAO's. Dit wordt bevestigd door een studie van het Centrum voor Arbeidsrecht van de VUB, dat ik aan het verslag heb laten toevoegen. De sectoriële commissies beantwoorden niet aan de wet van 5 december 1968 waarin de voorwaarden worden bepaald waaraan de CAO's en de paritaire comités moeten voldoen. Bovendien wordt ons door de bijzondere wet van 8 augustus 1988 elke bevoegdheid inzake CAO's ontnomen.

Dat het overleg niet remmend mag werken heeft aanleiding gegeven tot een aantal discussies inzake enerzijds de SERV en anderzijds VESOC. Het onderscheid tussen beide is hier echter niet duidelijk uiteengezet.

Mijnheer Denys, het verschil tussen deze beide instanties bestaat erin dat de SERV een adviesorgaan is van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse Regering, terwijl het VESOC een drieledig overlegorgaan is. Door het VESOC morgen de SERV te noemen bij een drieledig overleg, wijzigt men de situatie van vandaag niet. Uw opmerkingen zijn ter zake louter formalistisch. Het VESOC heeft als doel regelmatig overleg te plegen tussen de Vlaamse Executieve en de vertegenwoordigers van de sociale gesprekspartners.

Het grote verschil met de SERV ligt daarbij op het inhoudelijk vlak. Een advies van de SERV blijft een advies, waarmee men al dan niet rekening houdt. Indien het om een overleg in VESOC gaat betreffende een uitvoerende taak — ik leg er de nadruk op dat het om een uitvoerende taak gaat — wordt in het protocol gesloten in VESOC, voorzien dat wanneer de drie partijen — werknemers, werkgevers en overheid — tot een akkoord komen, dit akkoord bindend is. Dat is trouwens logisch anders zou men als uitvoerende macht niet zijn akkoord geven.

Er werd hier vaak gesproken over een bepaald aspect van het pro-

De Batselier

bleem, namelijk de bevoegdheid van de Vlaamse Raad ter zake. In het protocol van 31 januari 1986 — dat werd goedgekeurd op een ogenblik dat uw partij, mijnheer Denys, deel uitmaakte van de meerderheid — wordt voorzien dat indien er een akkoord met de sociale gesprekspartners en de leden van de Vlaamse Regering tot stand komt, de leden van de Vlaamse Regering er zich toe verbinden dit hier te komen verdedigen.

Het is onvoorstelbaar dat ooit, in een normale politieke wereld, een Minister bij de Vlaamse Raad een ontwerp van decreet zou indienen, maar dit niet vóór deze Raad zou verdedigen. Indien iedereen op het deontologische vlak zijn taak vervult dan hoort dit zo te zijn. Elke Minister is verplicht, wanneer hij in de Regering een akkoord heeft bereikt, dit akkoord te verdedigen. De Raad blijft echter zijn volle bevoegdheid behouden. Wanneer nieuwe en waardevolle elementen door de Raad naar voren worden gebracht zullen deze zeker worden gevolgd. De bevoegdheid van de Raad kan hem op grondwettelijke basis niet worden ontnomen. Het enige wat mogelijk is, is dat de Raad zelf beslist tijdelijk bepaalde machten af te staan. In die periode zijn wij vandaag niet, mijnheer Denys. Het is wel een methode die ik gedurende jaren heb zien gebruiken.

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Er werden in de programmawet 1990 volmachten gevraagd voor de heffingen. Dat zijn volmachten. Daarover heeft een inspecteur van financiën in een artikel geschreven dat de heffingen ongrondwettelijk zijn en in strijd met de artikelen 110 en 111 van de Grondwet.

Minister N. De Batselier : Ik heb dat ook gelezen.

De heer J. Geysels : U past dus ook onder deze legislatuur volmachten toe.

Minister N. De Batselier : Ik wijs mijnheer Geysels erop dat volmach-

ten niet systematisch voor alle domeinen van het beleid worden gevraagd. Uiteraard wordt in ontwerpen van decreet geregeld voorzien in besluiten voor de uitvoerende macht. Ik herinner er trouwens aan dat ik mij tijdens de volmachtenperiode steeds een voorstander heb verklaard van kaderwetten omdat een dergelijk systeem efficiënter is dan de huidige procedure van de wetgeving en het een politieke discussie in het halfroond een veel steviger grond biedt.

De heer Candries stelde de oprichting voor van een eigen statistisch apparaat en planbureau. Zoals ik reeds tijdens vorige besprekingen heb verklaard, is het statistisch apparaat in België en in Vlaanderen erbarmelijk. Nog deze week merkte ik in een Commissie van de Vlaamse Raad op dat de heer Quetelet zich in zijn graf zou omdraaien, indien hij op de hoogte was van de toestand van ons statistisch apparaat. Zo moet ik bekennen dat ik mij voor mijn eigen beleidsbeslissingen moet steunen op statistisch materiaal van 1985, hoewel wij op dit ogenblik met een totaal andere conjunctuur worden geconfronteerd.

Ik twijfel eraan of een eigen statistisch apparaat deze dramatische toestand kan verhelpen. Integendeel, het besef moet groeien dat het Nationaal Instituut voor de Statistiek moet worden herstructureerd en dat de nodige middelen moeten worden toegekend.

Het belang van de oprichting van een Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen via dit ontwerp-decreet kan niet worden ontkend en ik verheug er mij over dat ten minste één vrouw die Commissie vandaag heeft verdedigd. Er kunnen voldoende redenen worden opgesomd voor de oprichting ervan. Ongelijkheden tussen man en vrouw op de arbeidsmarkt, in het onderwijs en de gezinssituatie blijven ook in Vlaanderen bestaan. Een sociaal-economisch beleid kan ook in belangrijke mate bijdragen tot de emancipatie van de vrouw, dit beleid vormt dus een volwaardige invalshoek voor de emancipatie.

Dit decreet legt tevens de decretale basis vast voor de werking van de

Havencommissie die op 5 december 1989 van start ging op initiatief van collega Sauwens. Deze Commissie zal nu officieel binnen de SERV kunnen werken, wat zij trouwens in de praktijk reeds doet.

De SERV moet tevens aandacht besteden aan het milieu en derhalve een Commissie Economie en Milieu blijvend stimuleren. Nochtans — dit heb ik ook in het begin van mijn uitzetting vermeld — moet de MINA-Raad met een eigen secretariaat een eigen volwaardige ecologische invalshoek in het hele beleid van de Vlaamse Regering toebedeeld krijgen.

Mijnheer de Voorzitter, mijn betoog toont aan dat dit ontwerp van decreet een belangrijke dimensie toevoegt aan het beleid in Vlaanderen. Wij doen dit niet via de creatie van een veelheid van nieuwe instellingen. Wij zijn de mening toegedaan dat de voorgestelde herstructurering vrijkend kan werken voor de politieke democratie gezien de groeiende techniciteit van de problemen. De SERV kan er nu ook toe bijdragen dat iedereen, en de Vlaamse Raad en de Vlaamse Regering, met een maximum aan kennis morgen zal kunnen beslissen.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, de Minister zegt dat er geen nieuwe structuren worden gecreëerd. Inderdaad, er komen geen nieuwe structuren. Alleen worden de bestaande structuren uitgesplitst en komt er meer sectorieel overleg. Mijnheer de Minister, u hebt echter niet vermeld dat op het ogenblik binnen een interprofessionele structuur de problemen van bepaalde sectoren kunnen worden opgelost in werkgroepen ad hoc zonder dat er sectoriële structuren bestaan.

Mijnheer de Minister, u pleit ervoor om VESOC en SERV samen te brengen, want in de praktijk is daar volgens u geen verschil tussen. Volgens mij is er tussen beide organisaties wel een fundamenteel verschil. Alles wat de SERV betreft wordt bij decreet

Denys

door de Vlaamse Raad vastgelegd. VESOC daarentegen is buiten de Vlaamse Raad tot stand gekomen. Ook het protocol dat de Executieve met VESOC heeft afgesloten is aan de Vlaamse Raad ontsnapt.

Ik heb ook geen antwoord gekregen op mijn opmerking dat de sectoriële aanpak tot sociale ongelijkheid leidt. Werknemers die tot gestructureerde sectoren behoren worden gunstiger behandeld dan de werknemers die niet tot zo'n sector behoren. Ook inzake subsidiëring zijn de niet-gestructureerde sectoren benadeeld ten opzichte van de gestructureerde.

Mijnheer de Minister, volmachten zijn inderdaad geen goede techniek. Op dat punt moet ik u gelijk geven. Ook wij willen geen volmachten. In ons voorstel van decreet stellen wij wel kaderdecreten voor, op voorwaarde dat wij bij de uitvoeringsbesluiten worden betrokken. Ik heb het voorbeeld geciteerd van de economische expansie. Ik ga ermee akkoord dat de richtlijnen inzake economische expansie via een kaderdecreet worden uitgevaardigd. Over de besluiten moeten wij echter een discussie kunnen hebben, zoals dat voor de SERV-partners mogelijk is, zonet zijn wij achteruitgesteld ten aanzien van de sociale gesprekspartners.

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de Voorzitter, zoals ik in de Commissie al zei, wordt de SERV niet betrokken bij de besluitvorming. Hij geeft enkel een advies over de richtlijnen. Het is onmogelijk dat de Vlaamse Raad een advies geeft vóór de Executieve beslissingen neemt. Ik heb wel beloofd dat deze richtlijnen openbaar zullen zijn en in de Commissie van de Vlaamse Raad zullen kunnen worden besproken. Dit kan zelfs leiden tot een herwaardering van de Vlaamse Raad.

Ook wil ik nog even ingaan op de opmerking van de heer Denys dat werknemers betrokken bij het sectorieel overleg er beter zouden aan toe zijn. Het voorbeeld van de steenkool-

sector bewijst dat zijn opmerking niet juist is. In de mijnsector was er geen sprake van gestructureerd sectorieel overleg. Toch heeft dit niet belet dat er een belangrijke CAO werd afgesloten met verregerende tegemoetkomingen aan de werknemers. En ook de partij van de heer Denys heeft daar toen in de Vlaamse Regering mee ingestemd.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

Op dit ontwerp van decreet werden meerdere amendementen ingediend. Worden ze gesteund ? **(Ja)**

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt aangelegenheden bedoeld in artikelen 59bis en 107quater van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

In artikel 3, § 1, tweede lid van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wordt de eerste zin vervangen door de volgende bepaling :

„Aan deze twintig leden worden zeven leden toegevoegd, benoemd door de Vlaamse Raad, overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de fracties.”

Op dit artikel is er een amendement voorgesteld door de heer Denys dat luidt als volgt :

„Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

Artikel 2

In artikel 3 van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wordt de eerste paragraaf vervangen door de volgende bepaling :

„§ 1. De Raad is samengesteld uit :

— dertien leden voorgedragen door de representatieve organisaties van de werkgevers, van de middenstand en van de landbouw. De voorgedragen lijst van leden voorgedragen door de landbouw- en middenstandsorganisaties moet op de meest pluriforme wijze worden samengesteld ;

— dertien leden voorgedragen door de representatieve organisaties van de werknemers,

Deze zesentwintig leden worden door de Vlaamse Executieve benoemd op dubbele lijsten voorgedragen door de bovengenoemde organisaties”.

Op dit artikel is er een amendement voorgesteld door de heer Geysels dat luidt als volgt :

„Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

Artikel 2

In artikel 3, § 1 van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wordt het tweede lid weggelaten”.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, de enige bedoeling van het amendement is de vertegenwoordiging van de werkgevers in de SERV op een meer pluriforme wijze dan tot nog toe samen te stellen. Thans bestaat de werkgeversvertegenwoordiging in de SERV uit de Boerenbond voor de landbouwersorganisaties en het NCMV voor de middenstandsorganisaties, beide behorend tot de christelijke zuil, en uit het VEV als enige pluralistisch werkgeversorganisaties. Ik vraag dat de middenstandsector en de landbouwsector in de SERV ook door andere organisaties zouden worden

Denys

vertegenwoordigd, zodat wij tot een meer pluriforme samenstelling van de werkgeversvertegenwoordiging in de SERV komen. Ik vraag niet langer, zoals in het amendement dat ik oorspronkelijk had ingediend, dat het VEV een meerderheid zou hebben in de werkgeversvertegenwoordiging.

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Geysels.

De heer J. Geysels : Mijnheer de Voorzitter, ik zal niet opnieuw uitweiden over de bedoeling van ons amendement bij artikel twee. Collega Vogels heeft dat reeds uitvoerig gedaan. Ik wil enkel nog eens een vraag herhalen. Wij hebben immers nog nooit een antwoord gekregen op onze vraag waarom er zeven politieke vertegenwoordigers uit de Vlaamse Raad moeten worden toegevoegd aan de SERV. Dit antwoord is belangrijk, wanneer wij Minister De Batselier horen verklaren dat er eigenlijk geen enkele reden is om die personen aan de SERV toe te voegen.

De Voorzitter : De stemmingen over artikel 2 en de amendementen op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 3

Aan artikel 4, § 2 van hetzelfde decreet worden een 8^o en een 9^o toegevoegd, die luiden als volgt :

„8^o de organisatie van de administratieve en materiële opvang en het verzekeren van het secretariaat van de in de artikel 7bis, 7ter en 7quater bedoelde commissies ;

9^o de organisatie van de administratieve en materiële opvang en het verzekeren van het secretariaat van het overleg in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité.”

Op dit artikel is er een amendement van de heer Denys dat de weglating van artikel 3 voorstelt.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, het gaat hier om het sleu-

telamendement. Wij wensen terug te keren naar de vroegere aanpak, zijnde een interprofessionele aanpak. Wij wensen de sectoriële aanpak weg te laten.

De Voorzitter : De stemming over artikel 3 wordt aangehouden.

Er is eveneens een amendement van de heer Denys dat de invoeging van een nieuw artikel 3bis voorstelt en dat luidt als volgt :

„Een nieuw artikel 3bis invoegen dat luidt als volgt :

Artikel 3bis

In artikel 5, § 2 van hetzelfde decreet worden de woorden „De Vlaamse Executieve wint het advies in van de Raad over :” vervangen door de woorden „De Vlaamse Executieve wint het advies in van de Raad en creëert de kans voor de Vlaamse Raad om advies te geven over :”.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, dit amendement heeft de bedoeling de politieke democratie te verstevigen en toe te laten dat wij advies kunnen geven. Wij wensen geen verplichtend of bindend advies, maar alleen de mogelijkheid advies te verstrekken.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

Artikel 4

In hetzelfde decreet wordt artikel 5, § 2, a) vervangen door de volgende bepaling :

„a) alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben en die algemene aangelegenheden regelen bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet uitgezonderd het voorontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap ;”

— **Aangenomen.**

Er is een amendement van de heer Denys dat de invoeging van een nieuw artikel 4bis voorstelt en dat luidt als volgt :

„Een nieuw artikel 4bis invoegen dat luidt als volgt :

Artikel 4bis

In artikel 6, § 2 van hetzelfde decreet worden de woorden „De Vlaamse Executieve wint het advies in van de Raad over :” vervangen door de woorden „De Vlaamse Executieve wint het advies in van de Raad en creëert de kans voor de Vlaamse Raad om advies te geven over :”

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Artikel 4bis heeft dezelfde strekking als artikel 3bis. Het heeft de bedoeling de kans te krijgen advies te verstrekken.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

Artikel 5

In hetzelfde decreet wordt artikel 6, § 2, a) vervangen door volgende bepaling :

„a) alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben en die algemene aangelegenheden regelen bedoeld in artikel 59bis, § 2 en § 2bis wat betreft de beroepsomscholing en -bijscholing, de vorming, het onderwijs en de persoonsgebonden aangelegenheden, uitgezonderd het voorontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap ;”

— **Aangenomen.**

Artikel 6

In hetzelfde decreet wordt een artikel 7bis ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 7bis

§ 1. Na advies of op verzoek van de Raad kan de Vlaamse Executieve voor iedere bedrijfstak die zij omschrijft, bij de Raad sectoriële commissies oprichten.

§ 2. Iedere sectoriële commissie is samengesteld uit een gelijk aantal stemgerechtigde leden die de representatieve werknemers- en werkge-

Voorzitter

versorganisaties van de betrokken bedrijfstak vertegenwoordigen. Zij worden door de Vlaamse Executieve benoemd op dubbele lijsten, voorgedragen door de Raad.

Iedere sectoriële commissie verkiest onder zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter. Er bestaat een wisselend voorzitter- en ondervoorzitterschap tussen de leden van de werkgevers- en werknemersorganisaties. Voorzitter en ondervoorzitter kunnen nooit tot dezelfde groep van leden die de werkgevers- of de werknemersorganisaties vertegenwoordigen, behoren.

De Vlaamse Executieve bepaalt het aantal leden zonder dat dit aantal twintig leden mag overschrijden.

Het mandaat van de leden duurt vier jaar. Het kan worden hernieuwd. De leden blijven in functie totdat hun opvolgers zijn aangesteld. Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen wordt vervangen door zijn plaatsvervanger welke diens mandaat voltooit.

§ 3. Overeenkomstig de bij § 2 bepaalde procedure wordt voor ieder lid een plaatsvervangend lid benoemd. De sectoriële commissies kunnen voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken een beroep doen op deskundigen.

§ 4. Iedere sectoriële commissie stelt zijn reglement van orde op.

Dit reglement van orde is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad en van de Vlaamse Executieve.

§ 5. De sectoriële commissies hebben een algemene bevoegdheid van studie, aanbeveling en advies inzake de aangelegenheden bedoeld in artikelen 59bis en 107quater van de Grondwet die een sociaal-economische dimensie hebben en tot de materies van de bedrijfstak behoren. Zij kunnen op eigen initiatief of op verzoek studies, adviezen en aanbevelingen richten aan de Vlaamse Raad, de Vlaamse Executieve, het lid van de Vlaamse Executieve dat terzake bevoegd is en aan de Raad."

Op dit artikel is er een amendement

van de heer Denys dat de weglating van artikel 6 voorstelt.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, het amendement heeft de bedoeling de sectoriële aanpak te laten wegvallen.

De Voorzitter : De stemming over dit artikel wordt aangehouden.

Artikel 7

In hetzelfde decreet wordt een artikel 7ter ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 7ter

§ 1. Onder de benaming „Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen" wordt bij de Raad een commissie tot bevoordering van de situatie van de vrouw opgericht.

§ 2. De Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen bestaat uit tien leden, die de representatieve organisaties van werknemers, die zitting hebben in de Raad, vertegenwoordigen en tien leden, die de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw, die zitting hebben in de Raad vertegenwoordigen. Deze leden worden door de Raad benoemd.

Aan de in het voorgaande lid bedoelde leden worden zeven leden toegevoegd die de vrouwenorganisaties vertegenwoordigen. Zij worden aangeduid door de Vlaamse Executieve. Zij oefenen geen politiek mandaat uit. Deze mandaten worden evenredig verdeeld over de politieke fracties waaruit de Vlaamse Raad is samengesteld.

Alle leden hebben stemrecht.

De Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen verkiest onder zijn leden benoemd door de Raad een voorzitter en een ondervoorzitter. Er bestaat een wisselend voorzitter- en ondervoorzitterschap tussen de leden van de werkgevers- en werknemersorganisaties.

Voorzitter en ondervoorzitter kunnen nooit tot dezelfde groep van leden die de werkgevers- of werknemersorganisatie vertegenwoordigen behoren.

Het mandaat van de leden duurt vier jaar. Het kan worden hernieuwd. De leden blijven in functie tot hun opvolgers zijn aangesteld. Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen wordt vervangen door zijn plaatsvervanger welke diens mandaat voltooit.

§ 3. De bepalingen van artikel 7bis, §§ 3 en 4 zijn mede van toepassing voor de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen.

§ 4. De Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen heeft een algemene bevoegdheid van informatie, studie, aanbeveling en advies inzake de aangelegenheden bedoeld in artikelen 59bis en 107quater van de Grondwet, die een sociaal-economische dimensie hebben en die inzonderheid op de situatie van de vrouw betrekking hebben. Zij kan op eigen initiatief of op verzoek adviezen, studies en aanbevelingen richten aan de Vlaamse Raad, de Vlaamse Executieve, het lid van de Vlaamse Executieve dat terzake bevoegd is en aan de Raad. De wijze waarop de commissie tot haar adviezen en aanbevelingen zal komen wordt bepaald in het reglement van orde."

Op dit artikel is er een amendement van de heer Denys dat de weglating van artikel 7 voorstelt.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, het gaat hier over de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen. Wij vinden dat deze structuur niet moet worden geïnstitutionaliseerd. Deze Commissie kan ook buiten de SERV worden opgericht.

De Voorzitter : De stemming over artikel 7 wordt aangehouden.

Artikel 8

In hetzelfde decreet wordt een artikel

Voorzitter

7quater ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 7quater

Bij de Raad wordt een commissie tot voorbereiding van het havenbeleid, hierna genoemd de Vlaamse Havencommissie, opgericht. De Vlaamse Executieve bepaalt de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van de Vlaamse Havencommissie. ”

Op dit artikel is er een amendement van de heer Denys dat de weglating van artikel 8 voorstelt.

De stemming over artikel 8 wordt aangehouden.

Artikel 9

In hetzelfde decreet wordt een artikel 7quinquies ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 7quinquies

De Raad staat in voor het verstrekken van de nodige administratieve en materiële opvang en het verzekeren van het secretariaat van de in artikelen 7bis, 7ter en 7quater bedoelde commissies. ”

Op dit artikel is er een amendement van de heer Denys dat de weglating van artikel 9 voorstelt.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, de amendementen op de artikelen 8 en 9 zijn van dezelfde aard als het amendement inzake de Havencommissie op artikel 7. Wij vinden niet dat die als een structuur binnen de SERV moet worden gezien.

De Voorzitter : De stemming over artikel 9 wordt aangehouden.

Artikel 10

In hetzelfde decreet wordt een artikel

7sexies ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 7sexies

De Raad staat in voor het verstrekken van de nodige administratieve en materiële opvang en het verzekeren van het secretariaat van het overleg tussen de Vlaamse Executieve en de sociale gesprekspartners in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité. ”

— **Aangenomen.**

Artikel 11

In hetzelfde decreet wordt een artikel 7septies ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 7septies

Met het oog op coördinatie van de werking van de Raad en die van de commissies opgericht krachtens artikel 7bis wordt een coördinerend bestuur opgericht dat bestaat uit de Voorzitter en het dagelijks bestuur van de Raad en de Voorzitters en Ondervoorzitters van de sectoriële commissies.

De werking van dit coördinerend bestuur wordt bepaald door de Vlaamse Executieve, na voorafgaandelijk advies van de Raad. ”

Op dit artikel is er een amendement van de heer Denys dat de weglating van artikel 11 voorstelt.

De stemming over artikel 11 wordt aangehouden.

Artikel 12

In hetzelfde decreet wordt artikel 10 vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 10

De Vlaamse Raad, de Vlaamse Executieve of het lid van de Vlaamse Executieve dat terzake bevoegd is, kan de Raad, de sectoriële commissies, de Vlaamse Overlegcommissie

Vrouwen en de Vlaamse Havencommissie om adviezen en studies vragen. De Raad kan de sectoriële commissies, de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen en de Vlaamse Havencommissie om adviezen en studies vragen.

De in het eerste en tweede lid bedoelde adviezen en studies worden uitgebracht binnen de termijn, opgelegd in de adviesaanvraag, die minstens 5 werkdagen moet omvatten. ”

Op dit artikel is er een amendement van de heer Denys dat de weglating van artikel 12 voorstelt.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, deze amendementen sluiten aan bij de visie vertolkt in de amendementen bij artikel 7 en 8.

De Voorzitter : De stemming over artikel 12 wordt aangehouden.

Artikel 13

In hetzelfde decreet wordt artikel 11 vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 11

De Raad beschikt voor het uitvoeren van zijn opdrachten, over een dotatie die jaarlijks ingeschreven wordt in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De dotatie ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap omvat :

1° een vast gedeelte, dat bepaald wordt in functie van de algemene werkingskosten ;

2° een variërend gedeelte, dat bepaald wordt in functie van de opdrachten waarmee de Vlaamse Executieve de Raad belast.

De Raad moet aan de Gemeenschapsminister, die de Raad tot zijn bevoegdheid heeft, jaarlijks de begroting overmaken opgesplitst in functie van de verschillende commissies die bij dit decreet zijn ingesteld.

Voorzitter

In de begroting van de Vlaamse Gemeenschap wordt bovendien voorzien in een bijzondere dotatie voor de uitgaven van de Stichting Technologie Vlaanderen bedoeld in artikel 7."

– Aangenomen.

Er is een amendement van de heer Denys dat de toevoeging van een nieuw artikel 14 voorstelt en dat luidt als volgt :

„Een nieuw artikel 14 toevoegen dat luidt als volgt :

Artikel 14

Aan hetzelfde decreet wordt een nieuw artikel 13 toegevoegd dat luidt als volgt :

Artikel 13

De Raad kan overleg plegen over alle beleidsaangelegenheden die een sociaal-economische dimensie hebben en die krachtens de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, hetzij behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap tenzij het akkoord, het advies of de betrokkenheid van de Vlaamse Executieve vereisen".

De heer Denys heeft een amendement ingediend dat de toevoeging van een nieuw artikel 15 voorstelt en dat luidt als volgt :

„Een nieuw artikel 15 toevoegen dat luidt als volgt :

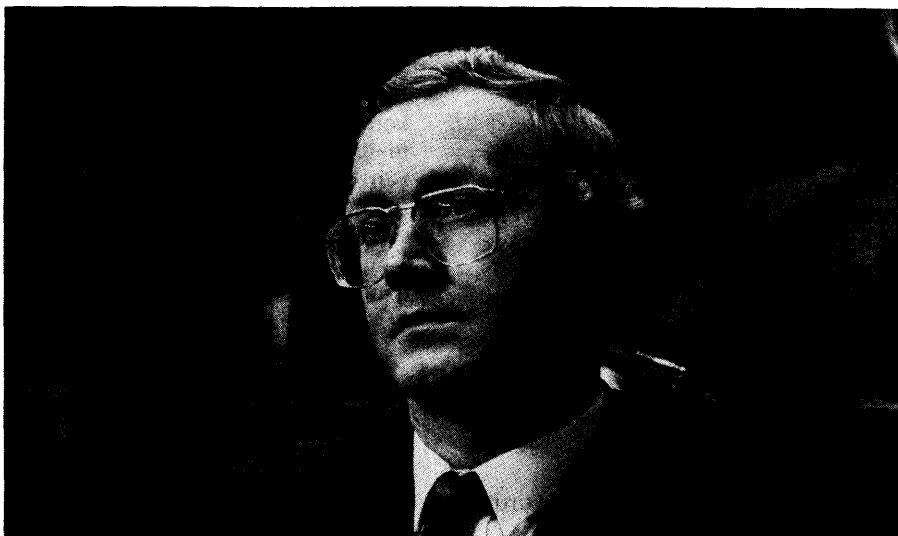
Artikel 15

Aan hetzelfde decreet wordt een nieuw artikel 14 toegevoegd dat luidt als volgt :

Artikel 14

Het besluit van 17 juli 1985 van de Vlaamse Executieve houdende oprichting van een Vlaams Economisch Overlegcomité wordt opgeheven".

Tot slot is er een amendement van de heer Denys dat de toevoeging van



Naar aanleiding van de interpellatie van de heer J. Geysels (AGALE V) over het cumuleren van expansiesteun en fiscale voordelen van coördinatiecentra benadrukte CVP-Volksvertegenwoordiger J. De Roo dat zijn fractie volledig het gevoerde beleid steunt en er sinds 1 juli 1988 geen onduidelijkheden ter zake meer bestaan

een nieuw artikel 16 voorstelt en dat luidt als volgt :

„Een nieuw artikel 16 toevoegen dat luidt als volgt :

Artikel 16

Aan hetzelfde decreet wordt een nieuw artikel 15 toegevoegd dat luidt als volgt :

Artikel 15

Het protocol van 31 januari 1986 tussen de Vlaamse Executieve en de sociale partners binnen het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité wordt opgeheven".

De stemmingen over deze amendementen worden eveneens aangehouden.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, het amendement op artikel 14 voorziet in een fusie tussen de SERV en VESOC. Daarvoor is een aanpassing nodig. Niet alleen het ad-

vies, maar ook het overleg moet gebeuren binnen de SERV.

Op artikel 15 heb ik een fundamenteel amendement ingediend, waarvoor ik de aandacht vraag van de collega's die altijd de mond vol hebben over het herwaarderen van ons Vlaamse Parlement. Dit amendement strekt ertoe het protocol dat bestaat tussen VESOC en de Vlaamse Regering op te heffen.

Ons amendement op artikel 16 houdt verband met dezelfde problematiek.

De Voorzitter : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. We zullen deze middag de aangehouden stemmingen en de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

INTERPELLATIE (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer E. De Groot tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de onveilige toestand op het vak Boom-Wilrijk van de A 12 en de N 177

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Groot tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de onveilige toestand op het vak Boom-Wilrijk van de A 12 en de N 177.

De heer De Groot heeft het woord.

De heer E. De Groot (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, gedwongen door het toenemende gevaar op de A 12 en de N 177 tussen Antwerpen en Boom vraag ik uw bijzondere aandacht voor deze nijpende problematiek.

Het vak Boom-Antwerpen van de genoemde rijkswegen wordt ook wel Boomssteenweg genoemd. Indien sommigen ten gevolge van deze benaming tot de conclusie komen dat het hier om een wegje van niemendal gaat, dan vergissen ze zich erg. Het betreft immers een verbinding op de industriële as Brussel-Antwerpen met een verkeersdrukte die tot de grootste van het land kan gerekend worden.

Bovendien neemt het aantal verkeersongevallen, waarbij doden, zwaargewonden en lichtgewonden te betreuren vallen, er onrustwekken toe.

Men kan de problematiek als volgt samenvatten.

Centraal gelegen heeft men de A 12 met 2 maal 2 baanvakken en parallel ermee de N 177, die normaal bedoeld is voor regionaal verkeer. De A 12 wordt echter onderbroken door talrijke stoplichten die mede door het uiterst drukke verkeer en door de overdreven snelheid oorzaak zijn van talloze ongevallen. Bijzonder gevaarlijke kruispunten vindt men ter hoogte van de Pierstraat, Bist, Leugstraat, Guido Gezellestraat, Kontichsesteenweg en Atomiumlaan. Wat het snelle verkeer betreft, hebben de

grote inspanningen, geleverd door de politie en Rijkswacht, geen blijvende vruchten kunnen afwerpen.

Het fileprobleem neemt voortdurend toe en op te merken valt dat het vrachtvervoer, waaronder het vervoer van gevaarlijke stoffen, een groot deel van het verkeer voor zijn rekening neemt. De overbelasting van de A 12 zet zich door op de N 177 die er in beide richtingen parallel mee loopt en er op talrijke plaatsen door verwevingen mee is verbonden. Daarbij komt dan nog dat door de ontelbare KMO's en winkels langs de N 177 ook de winkeldrukte er gesta dig toeneemt.

Ik meen dat het voor iedereen wel duidelijk is dat er voor de omliggende woonkernen een grote milieu- en geluidshinder is ontstaan met de huidige infrastructuur.

De N 177 kent echter niet alleen druk autoverkeer, maar wordt ook veelvuldig gebruikt door zwakke weggebruikers, zoals de honderden scholieren die zich langs deze weg naar de middelbare scholen uit de regio verplaatsen. Deze zwakke weggebruikers worden op een gebrekkige wijze beschermd, onder meer door de onbeveiligde fiets- en voetpaden, beperkte oversteektijd voor voetgangers en de vermenging van de verschillende verkeersstromen.

Zowel voor de officiële instanties als voor de bewoners uit de regio is het duidelijk dat deze toestand zo niet kan blijven duren. De nationale overheid is sinds vele jaren op de hoogte van het probleem, dat natuurlijk door de toegenomen verkeersdrukte en het snelle verkeer nog in grote mate is toegenomen. Kleinere aanpassingen die werden uitgevoerd door het vroegere Ministerie van Openbare Werken hebben onvoldoende resultaat opgeleverd.

De enige afdoende oplossing bestaat erin de halfopen sleuf vanaf Boom door te trekken tot aan het viaduct van Wilrijk en de N 177 op een dergelijke wijze aan te passen, dat de zwakke weggebruiker op afdoende wijze wordt beschermd.

In antwoord op mijn interpellatie van

26 juli 1988 in de Kamer, heeft de gewezen Minister van Openbare Werken, mevrouw D'hondt, mij volmondig gelijk gegeven. Zij wees echter ook op de budgettaire problematiek en op de imminente regionalisering van de materie.

Ondertussen, reeds zovele ongevallen en slachtoffers verder, bleef alles bij het oude en werden er door de Werkgroep Veiliger Boomssteenweg valabele voorstellen gedaan.

Aangezien de Minister steeds zegt dat hij een bijzondere inspanning wil doen wat betreft het veiliger wegverkeer en de bescherming van de zwakke weggebruiker, is het de bedoeling van deze interpellatie om de bijzondere aandacht van de Minister voor dit dossier te vragen.

Graag vernam ik van de Minister of hij reeds maatregelen heeft genomen om de onveilige situatie te verhelpen en of hierbij rekening werd gehouden met de standpunten van de Werkgroep Veiliger Boomssteenweg. In geval van een bevestigend antwoord op voorgaande vraag had ik bovendien graag geweten of er ter zake reeds kredieten werden vastgelegd en binnen welke tijdspanne men tot de uitvoering van de plannen zal overgaan.

De Voorzitter : De heer Egelmeers heeft het woord.

De heer 1. Egelmeers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik pik graag in op de interpellatie van de heer De Groot, omdat de zaak inderdaad zeer actueel is. Op het tracé van de Boomssteenweg en meer bepaald te Aartselaar rijst duidelijk het probleem van de veiligheid van kinderen langs de zogenaamde schoolroutes en van fietsers in het algemeen.

Mijnheer de Minister, begin maart 1989, ik was toen nog geen lid van de Vlaamse Raad, heb ik u een brief geschreven. U hebt mij beleefd geantwoord dat u uw diensten om advies hebt gevraagd over mogelijke voorstellen. Het verbaast mij dat wij nu, alweer een jaar later, nog steeds geen concreet antwoord hebben gekregen. De buurtgroep die actief is

Egelmeers

in verband met dit neuralgisch punt te Aartselaar heeft duidelijke voorstellen geformuleerd. Wij weten wel dat er een kostprijs moet worden opgeplakt en dat alles niet op één dag kan gebeuren, laat staan in één begrotingsjaar.

Het zou wenselijk zijn, mijnheer de Minister, dat uw diensten op zijn minst voorstellen zouden doen om tegemoet te komen aan het probleem van de veiligheid. Men gaat zelfs zo ver voor te stellen opnieuw een buurttram in te leggen. Ik neem aan dat ook dat niet van de ene dag op de andere kan.

Mijnheer de Minister, indien u vrij vlug voorstellen formuleert, dan kunnen die worden geëvalueerd. Het belangrijkste is dat binnen de kortst mogelijke tijd er realisaties komen met betrekking tot de veiligheid op het tracé waarvan sprake.

De Voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer H. Candries (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de bezorgdheid die werd geuit omtrent de verkeersproblematiek op de A 12. Ik wil die zelfs doortrekken van het stuk Antwerpen-Boom naar het stuk Boom-Brussel. Wij zijn namelijk reeds herhaaldelijk getuige geweest van zware ongevallen op deze tracés. Naar mijn mening gaat het om een structurele fout omdat de moeilijkheden niet beperkt blijven tot de A 12.

Het gaat vooral om de risico's op de drievaksbanen wanneer er kruispunten zijn. Men doet soms de snelle baan, de derde file, plots ophouden en men spoort aan tot een plotse wegvernauwing met een klein opschrift aan de rechterkant. Wanneer men daar aankomt, heeft men de indruk dat de weg goed vrij is, maar dat is niet zo, omdat men slechts op het laatste moment ziet dat iedereen in het tweede vak wil dringen. Zo ontstaan dan de problemen en gebeuren de ongevallen. Ik verwijs in dit verband naar het kruispunt Breen-donk en het kruispunt Londerzeel. Dit geldt ook voor de andere drievaksbanen.

Ik stel het volgende voor. Kan men niet onderzoeken of er niet meer systematisch kan worden gebruik gemaakt van het vrijhouden voor het normale verkeer van de derde rijstrook en het voorsorteren overbrennen op de middenbermen ? In de gevallen van Breen-donk en Londerzeel zou men kunnen voorsorteren op de middenstrook. Of, indien er geen middenstrook zou zijn, kan men de buitenberm gebruiken om tot andere verkeersregelingen te komen.

Ik stel voor, niet om de aandacht van de A 12 en de uiteenzetting van de vorige spreker af te leiden, dat het tracé in zijn geheel zou worden onderzocht tot aan Brussel. Men moet nagaan of niet een algemene formule kan worden gevonden voor de drievakswegen waar het voorsorteren aanleiding kan geven tot zware verkeersongevallen.

Ik ben mij ten zeerste ervan bewust dat met elke frank op het ogenblik zuinig moet worden omgesprongen en het dus niet zo gemakkelijk is om plannen te maken. Ik meen echter, mijnheer de Minister, dat de bezorgdheid geuit door de vorige collega's omtrent dit tracé zeer gegrond is.

Ik vraag uw bijzondere aandacht daarvoor. Mijnheer de Minister, kan niet worden nagegaan of er geen betere verkeersregeling kan worden gevonden voor de kruispunten op alle drievaksbanen ?

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik dank de heren De Groot, Egelmeers en Candries omdat zij dit dossier benaderen vanuit de prioritaire verkeersveiligheid. Het is ons bekend dat er in Vlaanderen verschillende soortgelijke conflictsituaties zijn.

Het huidige wegvak tussen de halfopen tunnel te Boom op de A 12 en het viaduct te Wilrijk, met een lengte van ongeveer 6 kilometer, is één van de zwartste zones van het Vlaamse Gewest inzake verkeersveiligheid.

Hoewel de zes kruispunten die op dit

wegvak voorkomen worden geregeld door verkeerslichten zijn ze, omwille van het drukke wegverkeer, met 45.000 voertuigen per dag op de A 12 en 15.000 voertuigen per dag op de gewestweg N 177 en omwille van de ingewikkelde wegstructuur, uiterst gevaarlijk, niet in het minst voor de zwakke weggebruikers. Er zijn vier rijvakken maar om af te slaan moet men ongeveer 200 meter voor het kruispunt de centrale rijbaan verlaten en de laterale baan nemen.

Ongevallen veroorzaakt door roodlichtrijders, onaangepaste snelheid, kopstaartbotsingen en niet toegelaten manoeuvres zijn er jammer genoeg schering en inslag.

Het spreekt vanzelf dat de bevoegde diensten deze situatie kennen en dat ze, binnen de perken van hun mogelijkheden, proberen er iets aan te doen. Sinds 1984 zijn er regelmatig gecoördineerde acties van de Rijkswacht, de politie en mijn Administratie om, door een doelgericht optreden, wegaanpassingen, verbetering van de wegbebakening en sensibilisering in de media, de weggebruikers aan te zetten tot een veiliger rijgedrag. Ik wil dit beleid, dat onvoldoende was maar dat ongetwijfeld nut heeft, onverminderd voortzetten. Bijkomende maatregelen zullen worden getroffen.

Met betrekking tot de beteugeling van de zware overtredingen zal ik, zodra de reglementering dit toelaat, voorzien in de beteugeling van de snelheidsmaniakken en de roodlichtrijders door automatische snelheidsmeters en vooral door automatische roodlichtcamera's.

Dan zijn wij niet meer afhankelijk van de manuele bediening van de flitstoestellen. Hierover wordt onderhandeld met het nationale Ministerie voor Verkeerswezen. Vooral met betrekking tot de problematiek van de Kennedytunnel blijkt dat de vrachtwagens aan een te hoge snelheid de tunnel binnenrijden. De meeste ongevallen worden hierdoor veroorzaakt. Uit de vaststellingen van de Rijkswacht blijkt dat de meeste ongevallen ook op de baan waarover wij het vandaag hebben door deze overtredders worden veroorzaakt. Ik ben.

Sauwens

ervan overtuigd dat deze maatregel, die nog dit jaar van kracht moet worden, een gunstig effect zal hebben.

Voor de uitvoering van de werken zijn er in 1990 een aantal initiatieven in de begroting opgenomen. Voor de bermbeveiliging van het viaduct te Wilrijk is een investering voorzien van ongeveer 39 miljoen frank. De heraanleg van het kruispunt van de N 177 en de Krijgslaan N 106 en de Moerelei wordt geraamd op 4 miljoen frank. De heraanleg van het kruispunt van de Boekstraat en de Valkstraat wordt geraamd op 3 miljoen frank. De heraanleg van de kruispunten op bovenvermeld vak, teneinde de fietspaden in de twee richtingen te kunnen open stellen, met aanpassing van de verkeerslichten, wordt geraamd op 30 miljoen frank. Ik ben me ervan bewust dat ook deze maatregelen geen wondermiddelen zijn waardoor alle problemen worden opgelost.

Daarom heb ik mijn administratie de opdracht gegeven de oplossing te bestuderen om de centrale rijbanen van bovenvermeld wegvak om te bouwen tot autosnelweg.

De administratie heeft me voorgesteld de centrale rijbanen aan te leggen in een halfopen tunnel zoals te Boom. De laterale wegen, zoals de N 177, zouden dan onderling worden verbonden door middel van bruggen over deze halfopen tunnel, op het niveau van deze laterale wegen, dus gelijkgronds, zodat de A 12 voor alle verkeer — autoverkeer, fietsers en voetgangers — goed overstekbaar is.

Deze oplossing, die ook door de werkgroep Veiliger Boomsesteenweg wordt voorgestaan, is uiteraard optimaal omdat : de conflictpunten tot een minimum worden herleid, de lawaai- en pollutiehinder door de aanleg van een half-open tunnel wordt verminderd, de dwarsverbindingen gelijkgronds worden verwezenlijkt zodat de fietsers en voetgangers geen hellingen of trappen moeten nemen.

Het grote probleem is dat deze opti-

male oplossing zeer duur is — circa 4 miljard frank — en om goed te zijn in een keer moet worden verwezenlijkt. Men kan een tunnel niet aanleggen in verschillende fasen.

Gelet op de beperkte financiële middelen die me ter beschikking staan, is het niet mogelijk deze oplossing op korte termijn te verwezenlijken.

Daarom heb ik mijn Administratie de opdracht gegeven te bestuderen of het niet mogelijk is bovenvermeld wegvak om te vormen tot een stadsautoweg met ongelijkvloerse kruisingen.

Ik meen namelijk dat deze oplossing veel voordelen heeft. Ze zal ongetwijfeld veel goedkoper zijn. Ik wil hier een vergelijking maken met een situatie die best te vergelijken is met name de omvorming van de Kennedylaan tussen Gent en Zelzate tot een autoweg met 6 ongelijkvloerse kruispunten met in- en uitritten en dit over een nog grotere lengte dan het traject waarover wij het vandaag hebben. De kostprijs voor die omvorming wordt geraamd op 1,3 miljard frank.

Ten tweede, een belangrijk voordeel is dat de werken in fasen kunnen worden uitgevoerd, kruispunt per kruispunt, zodat de gevaarlijkste kruispunten het eerst kunnen worden aangepakt.

Ten derde, deze oplossing kan op korte termijn worden uitgevoerd aangezien minder financiële middelen nodig zijn.

Ten vierde, deze oplossing sluit, mits men er op voorhand rekening mee houdt, de latere aanleg van de A 12 in een halfopen tunnel — de optimale oplossing — niet uit.

Wat de timing betreft meen ik dat wij in de loop van het jaar, dus relatief snel, een eerste aanzet kunnen nemen.

Collega's, ik wens te benadrukken dat ik van bij mijn ambtsaanvaarding gevoelig ben geweest voor het feit dat wij in het slechte peloton van Europa zitten wat de veiligheid van onze wegen betreft. U weet dat ik opdracht heb gegeven een verkeersplan uit te

tekenen dat een nieuwe hiërarchie der wegen zal inhouden, waarbij wij moeten komen tot een scheiding van de verkeersstromen, met name het doorgaand verkeer, het snelle verkeer, het economisch belangrijk en het lokaal verbindingsnet.

Ik meen dat de A 12 een typevoorbeeld is van een misgroeide situatie waaraan wij collectief schuld hebben. Deze weg heeft tegelijkertijd een woonfunctie en een verkeersfunctie — in totaal meer dan 30.000 voertuigen per dag — en bovendien heeft men er op een vrij wanordelijke wijze, een aantal grootwarenhuizen evenals ambachtelijke zones ingeplant. Ik meen dat het echt belangrijk is dat wij hier orde op zaken gaan stellen. Niet alleen de A 12, maar ook de wegen rond Breendonk en Londerzeel zorgen voor problemen, zoals door de heer Candries werd gesteld. Deze problemen zijn ons bekend.

Willen wij inderdaad een meer leefbaar Vlaanderen uitbouwen, dan moeten wij deze grote verkeersassen, die economisch belangrijk zijn, maar ecologisch een zware last betekenen en onveilig zijn, absoluut prioritair stellen. In het Vlaamse Regeerakkoord is bepaald dat, vooraleer wij nieuwe wegen willen aanleggen, wij voorrang zullen geven aan het herinrichten en verbeteren van deze situaties. Wat de A 12 betreft moet dit via de aangekondigde initiatieven in een versneld tempo kunnen gebeuren. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer De Groot heeft het woord.

De heer E. De Groot : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de heer Minister voor zijn uitvoerig antwoord en voor de benadering van deze problematiek.

Wij beseffen dat een ernstige budgettaire inspanning zal moeten worden geleverd om het voorstel van de Minister — 1,3 miljard frank — te realiseren.

Teneinde hierop de nadruk te leggen en de Vlaamse Executieve in haar geheel te wijzen op de problematiek die op dit vlak reeds jaren bestaat alsook op de noodzakelijkheid er

De Groot

dringend iets aan te doen, heeft de heer Laverge een motie van aanbeveling neergelegd.

Motie van aanbeveling

De Voorzitter : Door de heer Laverge werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur

opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 12.40 uur.